

M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı
Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti

31 dekabr 2024-ci il tarixinə bitən il üçün
Maliyyə Hesabatları

M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti Maliyyə Hesabatları

Mündəricat

	Səh
Müstəqil auditor rəyi	1 - 2
Məcmu gəlir hesabatı	3
Maliyyə vəziyyəti barədə hesabat	4
Kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat	5
Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat	6
Maliyyə hesabatlarına dair qeydlər	7 – 42

Müstəqil auditorun rəyi

M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin səhmdarına

Maliyyə hesabatlarının audit barədə hesabat

Rəy

Biz “**M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı**” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin (“Şirkət”, keçmiş Mol Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti) 31 dekabr 2024- cü il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan və həmin tarixdə tamamlanan il üzrə mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir, kapitalda dəyişikliklər və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatlardan və maliyyə hesabatlarına qeydlərdən, o cümlədən əsas uçot siyasəti məlumatlarından ibarət olan maliyyə hesabatlarının auditini apardıq.

Bizim rəyimizə görə, əlavə edilən maliyyə hesabatları bütün əhəmiyyətli aspektlər baxımından, Şirkətin 31 dekabr 2024- cü il tarixinə maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə tamamlanan il üzrə maliyyə nəticələrini və pul vəsaitlərinin hərəkətini Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarına (BMHS) uyğun olaraq düzgün əks etdirir.

Rəy üçün əsas

Biz audit yoxlamasını Beynəlxalq Audit Standartlarına (BAS) uyğun aparmışıq. Həmin standartlara görə bizim məsuliyyətlərimiz hesabatımızın Maliyyə Hesabatlarının Audit üzrə Auditorların Məsuliyyəti hissəsində təqdim edilir. Biz Mühəsiblər üçün Beynəlxalq Etik Standartlar Şurasının Peşəkar Mühəsiblərin Etik Məcəlləsinə (MBESS Məcəlləsi) (Beynəlxalq Müstəqillik Standartları daxil olmaqla) və Azərbaycan Respublikasında maliyyə hesabatlarının auditinə müvafiq olan etik tələblərə əsasən Şirkətdən müstəqillik və bu tələblər və MBESS Məcəlləsi üzrə digər etika məsuliyyətlərimizi yerinə yetirmişik. Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutu auditor rəyinin bildirilməsi üçün yetərli və müvafiq əsası təmin edir.

Rəhbərliyin və Maliyyə Hesabatları üçün İdarəetmə ilə əlaqəli şəxslərin vəzifələri

Rəhbərlik, maliyyə hesabatlarının MHBS-a uyğun olaraq hazırlanmasına və ədalətli təqdim edilməsinə cavabdehdir və rəhbərliyin müəyyən etdiyi kimi daxili nəzarət, saxtakarlıq və ya səhv səbəbindən əhəmiyyətli təhriflərdən azad olan maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına imkan yaradır.

Maliyyə hesabatlarını hazırlayarkən rəhbərlik, İdarəetmə Şirkəti ləğv etmək və ya fəaliyyətini dayandırmaq niyyətində olmadığı təqdirdə, davam edən narahatlıq ilə əlaqəli məsələlərin açıqlanması və davam edən narahatlıq bazası ilə əlaqəli məsələlərin açıqlanması üçün məsuliyyət daşıyır. əməliyyatlar və ya bunu etməkdən başqa real alternativ yoxdur.

Maliyyə hesabatlarının auditi üzrə auditorların öhdəlikləri

İdarəetmə səlahiyyətləri daşıyan şəxslər Şirkətin maliyyə hesabatı prosesinə nəzarət etmək üçün məsuliyyət daşıyırlar.

Bizim məqsədimiz bütövlükdə maliyyə hesabatlarında saxtakarlıq və ya səhvlərdən dolayı əhəmiyyətli təhriflərin mövcud olmadığına təminat vermək və rəyimizi əks etdirən auditor hesabatı təqdim etməkdir. Təminat olduqca önəmli olsa da, Beynəlxalq Audit Standartlarına uyğun aparılmış audit yoxlamasının hər zaman mövcud olan təhrifləri aşkarlayacağına zəmanət vermir. Təhriflər saxtakarlıq və ya səhvlərdən irəli gələ və bu maliyyə hesabatları əsasında verilmiş iqtisadi qərarlara ciddi təsir göstərə bilər.

Beynəlxalq Audit Standartları əsasında aparılan audit yoxlamasının bir hissəsi kimi biz audit prosesində peşəkar mühakimə və peşəkar skeptisizm prinsipi tətbiq edirik. Biz həmçinin:

- Maliyyə hesabatlarında saxtalaşdırma və ya səhvlərdən irəli gələn ciddi təhrif risklərini aşkarlayır və təhlil edir, bu risklərə cavab verən audit prosedurları hazırlayır və icra edir və rəyimiz üçün əsas təşkil edəcək kafi və müvafiq dəlil toplayırıq. Saxtakarlıqdan irəli gələn ciddi təhrifləri aşkarlamama riski səhvlərdən qaynaqlanan riskdən daha yüksəkdir, belə ki saxtakarlıq əlbir olma, saxtalaşdırma, məqsədli buraxma, təhrif və ya daxili nəzarətin yetərsizliyi kimi hallarla əlaqəli olur.
- Mövcud şərtlərdə müvafiq olacaq, lakin Şirkətin daxili nəzarətinin səmərəliliyi ilə bağlı rəy bildirmək məqsədi daşımayan audit prosedurları hazırlamaq üçün auditə müvafiq daxili nəzarət haqqında anlayış əldə edirik.
- İstifadə olunan uçot siyasətlərinin, uçot smetalarının və rəhbərlik tərəfindən açıqlanan əlaqədar məlumatların müvafiqliyini təhlil edirik.
- Rəhbərliyin uçotun davamlılıq prinsipindən istifadəsinin müvafiqliyinə və Şirkətin davamlılıq prinsipini davam etdirmə imkanına dair ciddi şübhələr yarada biləcək hadisə və ya şərtlərlə əlaqədar ciddi qeyri-müəyyənliyin olub olmaması ilə bağlı əldə edilmiş dəlillər əsasında yekun rəy bildiririk. Bizim yekun rəyimizdə ciddi qeyri-müəyyənlik mövcuddur deyilsə, auditor hesabatımızda maliyyə hesabatlarında əlaqədar məlumatlara diqqət çəkməyimiz, yaxud da bu cür məlumatlar müvafiq olmazsa, rəyimizi dəyişdirməyimiz tələb olunur. Bizim yekun rəylərimiz auditor hesabatımızın hazırlanma tarixinədək əldə edilmiş audit dəlillərinə əsaslanır. Bununla belə, gələcək hadisə və şərtlər Şirkətin işində davamlılıq prinsipini poza bilər.
- Maliyyə hesabatlarının, o cümlədən açıqlanan məlumatların ümumi təqdimatı, strukturu və məzmunu, həmçinin hesabatların obyektiv təqdimatının əsasını təşkil edən başlıca əqd və hadisələri əks etdirib etdirmədiyini təhlil edirik.

Biz auditin və mühüm audit tapıntılarının, o cümlədən audit yoxlaması zamanı daxili nəzarətdə aşkarladığımız mühüm çatışmazlıqların nəzərdə tutulan əhatə dairəsi və zamanlaması ilə bağlı idarəetmə üzrə məsul tərəflərlə əlaqədə oluruq.

Grant Thornton
Grant Thornton
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Tarix: 28 Mart 2025-ci il

M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti Maliyyə Hesabatları

Məcmu gəlir hesabı

31 dekabr 2024 - cü il tarixində başa çatan il üzrə

	Qeydlər	2024 AZN '000'	2023 AZN '000'
Faiz gəlirləri	5	10,885	8,268
Faiz xərcləri	5	(262)	(65)
Xalis faiz gəlirləri		10,623	8,203
Maliyyə aktivləri üzrə gözlənilən kredit itkisinin bərpası	6	364	471
Əmək haqqı xərcləri	7	(3,407)	(2,847)
Sair ümumi və inzibati xərclər	8	(1,124)	(941)
Haqq və komissiya xərcləri		(110)	(115)
Xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə xalis gəlir		578	211
Digər əməliyyat gəlirləri		120	130
Vergidən əvvəl mənfəət		7,044	5,112
Vergitutulma:			
Mənfəət vergisi xərci	9	(1,378)	(957)
Təxirə salınmış vergi gəlirləri	9	5	8
Dövr üzrə xalis mənfəət		5,671	4,163
Sair məcmu gəlirlər		-	-
DÖVR ÜZRƏ CƏMI MƏCMU GƏLİR		5,671	4,163

31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatan il üzrə bu maliyyə hesabatları 28 mart 2025-ci ildə direktor tərəfindən təsdiq edilmiş və aşağıdakılar tərəfindən imzalanmışdır:

Xanım Altyn Shakirova
Direktor

Xanım Təhmənə Hacı
Baş Mühəsib

1- 22-ci qeydlər bu maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti Maliyyə Hesabatları

Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat

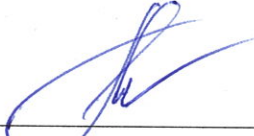
31 dekabr 2024 - cü il tarixində başa çatan il üzrə

	Qeydlər	2024 AZN '000'	2023 AZN '000'
Aktivlər			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	10	305	303
Müştərilərə verilmiş kreditlər	11	33,676	24,365
Bina və avadanlıqlar	12	116	126
Qeyri-maddi aktivlər	12.1	29	25
Aktivlərdən istifadə hüququ	12.2	310	20
Təxirə salınmış vergi aktivləri	9	49	44
Digər aktivlər	13	426	309
Cəmi aktivlər		34,911	25,192
Öhdəliklər			
Əlaqəli tərəflərdən kreditlər	17	4,928	1,222
Qısa müddətli vergi öhdəlikləri	9	361	332
Digər öhdəliklər	14	510	197
Cəmi öhdəliklər		5,799	1,751
Kapital			
Nizamnamə kapitalı	15	10,408	10,408
Sair kapitalda iştiraklar		11	11
Bölüşdürülməmiş mənfəət		18,693	13,022
Cəmi kapital		29,112	23,441
Cəmi kapital və öhdəliklər		34,911	25,192

31 dekabr 2024-cü ildə tamamlanmış ilin maliyyə hesabatları 28 Mart 2025-ci il tarixində İdarə Heyəti tərəfindən təsdiq edilmiş və aşağıdakılar tərəfindən onların adından imzalanmışdır:

Xanım Altyn Shakirova
Direktor

Xanım Təhminə Hacı
Baş Mühəsib

1- 22-ci qeydlər bu maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

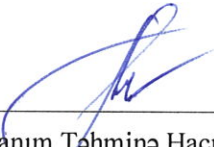
M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti Maliyyə Hesabatları

Kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat
31 dekabr 2024 - cü il tarixində başa çatan il üzrə

	Nizamnamə kapitalı	Sair kapital	Bölüşdürülmə miş mənfəət	Cəmi kapital
	AZN '000'	AZN '000'	AZN '000'	AZN '000'
1 yanvar 2023-cü il tarixinə qalıq	10,408	11	8,859	19,278
İl üzrə xalis mənfəət	-	-	4,163	4,163
İl üzrə məcmu gəlir	-	-	-	-
İl üzrə cəmi məcmu gəlir	-	-	4,163	4,163
31 dekabr 2023-cü il tarixinə qalıq	10,408	11	13,022	23,441
İl üzrə mənfəət	-	-	5,671	5,671
İl üzrə məcmu gəlir	-	-	-	-
İl üzrə cəmi məcmu gəlir	-	-	5,671	5,671
31 dekabr 2024-cü il tarixinə qalıq	10,408	11	18,693	29,112

Xanım Altın Shakirova
Direktor

Xanım Təhminə Hacı
Baş Mühəsib

1- 22-ci qeydlər bu maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

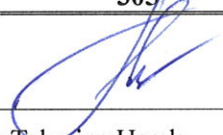
M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli cəmiyyəti Maliyyə Hesabatları

Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat
31 dekabr 2024 - cü il tarixində başa çatan il üzrə

	Qeydlər	2024	2023
		AZN '000'	AZN '000'
Əməliyyat fəaliyyətləri üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti			
Müştərilərə verilən kreditlər & faizlər, digər gəlirlər		1,824	2,912
Ödənilmiş haqq və komissiyalar		(110)	(115)
Sair gəlirlər		120	130
Ödənilmiş kadr xərcləri		(3,399)	(2,847)
Ödənilmiş sair ümumi inzibati xərclər və digərləri		(984)	(829)
Sair aktivlər		(3)	(36)
Sair öhdəliklər		8	3
Vergidən əvvəl əməliyyat fəaliyyətindən nəğd pul axını		(2,544)	(782)
Gəlir vergisi	9	(1,349)	(522)
Əməliyyat fəaliyyətlərində istifadə olunan xalis pul vəsaitləri		(3,893)	(1,304)
İNVESTİSIYA FƏALİYYƏTLƏRİ			
Əmlak və avadanlıqların alınması	12	(63)	(56)
Qeyri-maddi aktivlərin alınması	12.1	(6)	(16)
İnvestisiya fəaliyyətində istifadə edilən xalis pul vəsaitləri		(69)	(72)
MALİYYƏ FƏALİYYƏTLƏRİ			
Əlaqədar tərəflərdən alınmış kredit	17	4,318	1,457
Əlaqədar tərəflərdən alınmış kredit üzrə ödənilən faizlər	17	(262)	(65)
İcarə öhdəliyinin ödənilməsi	14	(92)	(39)
Maliyyələşdirmə fəaliyyətlərindən əldə edilən (istifadə olunan) xalis pul vəsaitləri		3,964	1,353
Pul vəsaiti və onların ekvivalentlərində xalis fərq		2	(23)
İlin əvvəlinə pul vəsaiti və ekvivalentləri		303	326
İlin sonuna pul vəsaitləri və pul vəsaiti ekvivalentləri	10	305	303

Xanım Altyn Shakirova
Direktor

Xanım Təhmimə Hacı
Baş Mühasib

M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı) 31 dekabr 2024 - cü il tarixində başa çatan il üzrə

1 Hüquqi status və əməliyyatların xarakteri

“M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti (“Şirkət”) Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyinin Bakı şəhəri Vergilər Departamentində Kommersiya hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı idarəsi tərəfindən qeydə alınmış “İnvest Kredit” Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin adının dəyişdirilməsi nəticəsində 3 oktyabr 2008-ci il tarixində 1500550381 dövlət qeydiyyat nömrəsi (VÖEN) ilə yaradılmışdır.

“İnvest Kredit Bank Olmayan Kredit Təşkilatı” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyinin Hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı üzrə Bakı Bölgə Şöbəsi tərəfindən qeydə alınmış “İcma Kredit” Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin adının dəyişdirilməsi nəticəsində 29 iyun 2005-ci il tarixində 0105-P135-43382 dövlət qeydiyyat nömrəsi ilə yaradılmışdır. Bundan sonra 8 avqust 2020-ci il tarixində səhmdar dəyişikliyi ilə birlikdə şirkətin adı “M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyət” olaraq dəyişdirildi və İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Xidməti, Milli Gəlirlər Departamentinin Hüquqi Şəxslərin Dövlət Qeydiyyatı Şöbəsi tərəfindən yenidən qeydiyyata alındı.

Şirkətin əsas fəaliyyəti Azərbaycan Respublikası ərazisində fiziki şəxslərə mikrokreditlərin verilməsindən ibarətdir. Şirkətin fəaliyyəti Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı tərəfindən tənzimlənir və biznes funksiyaları Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı tərəfindən verilən məhdud bank əməliyyatları üçün bank olmayan kredit təşkilatı lisenziyası əsasında icra olunur.

Şirkətin hüquqi ünvanı Binəqədi rayonu, M. Ə. Rəsulzadə qəsəbəsi, Məmmədova küçəsi 107S, Bakı, Azərbaycan Respublikasında yerləşir. 31 dekabr 2024-ci il tarixinə Şirkətin 25 (2023: 25) filiali olmuşdur. 31 dekabr 2024-ci il tarixinə Şirkətin işçilərinin ümumi sayı 232 nəfər (31 dekabr 2023: 203 nəfər) olmuşdur.

2 BMHS-ə uyğunluq haqqında bəyanat

Şirkətin bu maliyyə hesabatları Beynəlxalq Mühəsibət Standartları Şurası (IASB) tərəfindən çıxarılan Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına (BMHS) uyğun olaraq hazırlanmışdır.

3 Standartlar, mövcud standartların şərhli və standartlara düzəlişlər

3.1 2024-cü ildə qüvvəyə minən standartlar, şərhlər və mövcud standartlara düzəlişlər

1 yanvar 2024-cü il tarixindən etibarən qüvvəyə minmiş və buna görə də qəbul edilmiş bəzi mühasibat uçotu bəyanatları Şirkətin maliyyə nəticələrinə və ya vəziyyətinə əhəmiyyətli təsir göstərmir.

3.2 Şirkət tərəfindən erkən qəbul edilməmiş standartlar, şərhlər və mövcud standartlara düzəlişlər

Bu maliyyə hesabatlarının təsdiq edildiyi tarixdə bir neçə yeni, lakin hələ qüvvəyə minməmiş Standartlar və mövcud Standartlara düzəlişlər və Şərhlər IASB və ya IFRIC tərəfindən dərc edilmişdir. Bu Standartların heç biri və ya mövcud Standartlara düzəlişlər Şirkət tərəfindən erkən qəbul edilməmişdir və hər iki hesabat tarixində tətbiq oluna bilən və Şirkət tərəfindən nəzərə alınmalı olan Şərhlər verilməmişdir.

Rəhbərlik bütün müvafiq bəyanatların elanın qüvvəyə mindiyi tarixdən və ya ondan sonra başlayan ilk dövr üçün qəbul ediləcəyini gözləyir. Yeni dərc olunmuş MHBS 18 istisna olmaqla, cari ildə qəbul edilməmiş yeni standartlar, düzəlişlər və Şərhlər açıqlanmır, çünki onların Şirkətin maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli təsiri gözlənilmir. Rəhbərlik hazırda MHBS 18-in Şirkətin maliyyə hesabatlarına təsirini qiymətləndirir.

M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı) 31 dekabr 2024 - cü il tarixində başa çatan il üzrə

4 Əsas uçot siyasətinin xülasəsi

4.1 Ümumi mülahizələr

Hazırkı maliyyə hesabatları hər növ aktiv, öhdəlik, gəlir və xərc üzrə BMHS ilə müəyyən edilmiş qiymətləndirmə prinsiplərindən istifadə etməklə hazırlanmışdır. Qiymətləndirmə prinsipləri aşağıdakı uçot qaydalarında daha dolğun təsvir edilir. Bu maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı tətbiq edilən uçot siyasəti 31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatan il üzrə illik maliyyə hesabatlarında tətbiq olunanlarla uyğundur.

4.2 Xarici valyuta qalıqlarının çevrilməsi

Funksional və təqdimat valyutası

Bu maliyyə hesabatları Azərbaycan Manatında (AZN) təqdim olunur, bu da Şirkətin funksional valyutasıdır. AZN ilə təqdim edilən maliyyə məlumatları, başqa cür göstərilmədiyi halda, minə qədər yuvarlaqlaşdırılır.

Xarici valyuta əməliyyatları və qalıqlar

Xarici valyuta ilə əməliyyatlar əməliyyatların aparıldığı tarixdə qüvvədə olan valyuta məzənnələrindən (spot məzənnə) istifadə edilməklə, funksional valyutaya çevrilir. Bu cür əməliyyatların hesablanması və ilin sonuna valyuta məzənnələri ilə monetar maddələrin yenidən ölçülməsi nəticəsində yaranan valyuta məzənnələri üzrə gəlir və zərərlər məcmu gəlirlər haqqında hesabatda tanınır.

Tarixi maya dəyəri ilə qiymətləndirilən qeyri-monetar maddələr əməliyyat tarixindəki valyuta məzənnələrindən istifadə etməklə çevrilir (təkrar çevrilmir). Ədalətli dəyərle qiymətləndirilən qeyri-monetar maddələr ədalətli dəyərin müəyyən edildiyi tarixdəki valyuta məzənnələrindən istifadə etməklə çevrilir. Xarici valyutada ifadə olunan maliyyə aktivlərinin və maliyyə öhdəliklərinin çevrilməsi məqsədilə ilin sonuna aşağıdakı məzənnələrdən istifadə edilmişdir:

	2024	2023
AZN/1 ABŞ Dolları	1.7000	1.7000
AZN/1 RUB	0.0163	0.0188

4.3 Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri məlum pul vəsaitlərinə asanlıqla konvertasiya edilə bilən və dəyərdə cüzi dəyişikliklər riskinə məruz qalan maddələrdir. Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentlərinə əldə edildiyi tarixdən üç ay və ya daha az ilkin ödəmə müddəti olan kassada olan pul vəsaitləri və banklardakı qalıqlar daxildir. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri amortizasiya olunmuş maya dəyərində qeydə alınır.

4.4 Maliyyə alətləri

Maliyyə alətlərinin təsnifatı, ilkin və sonrakı ölçülməsi

Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri Şirkət maliyyə alətinin müqavilə şərtlərinin tərəfi olduqda tanınır və ilkin olaraq ədalətli dəyər və əməliyyat xərcləri ilə ölçülür.

Maliyyə aktivləri, maliyyə aktivindən yaranan pul vəsaitlərinin hərəkətinə dair müqavilə hüquqları bitdikdə və ya maliyyə aktivini və bütün əhəmiyyətli risk və mükafatların köçürüldüyü zaman maliyyə aktivlərinin tanınması dayandırılır.

M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)

31 dekabr 2024 - cü il tarixində başa çatan il üzrə

4 Əsas uçot siyasətinin xülasəsi (davamı)

4.4 Maliyyə alətləri (davamı)

Maliyyə öhdəliyi ləğv edildikdə, ödənildikdə, ləğv edildikdə və ya istifadə müddəti bitdikdə tanınma dayandırılır.

Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri sonradan aşağıda göstəriləni kimi ölçülür.

Təsnifat və ölçü

Maliyyə aktivləri

İlkin tanınma zamanı maliyyə aktivini amortizasiya olunmuş dəyər, digər məcmu gəlir vasitəsilə ədalətli dəyər (FVOCI) və ya mənfəət və zərər vasitəsilə ədalətli dəyər (FVTPL) üzrə qiymətləndirilmiş kimi təsnif edilir.

Maliyyə aktivini aşağıdakı şərtlərə cavab verdikdə və FVTPL ilə müəyyən edilmədikdə amortizasiya edilmiş dəyərdə qiymətləndirilir:

- aktiv müqavilə üzrə pul vəsaitlərini toplamaq üçün aktivləri saxlamaq məqsədi olan biznes modelində saxlanılır; və
- maliyyə aktivinin müqavilə şərtləri yalnız əsas ödəniş və əsas məbləğ üzrə faizlərin ödənişi olan pul vəsaitlərinin müəyyən edilmiş tarixlərdə artmasına səbəb olur.

Borc aləti FVOCI-də yalnız aşağıdakı şərtlərin hər ikisinə cavab verdikdə və FVTPL-də olduğu kimi təyin olunmadıqda ölçülür:

- aktiv həm müqavilə üzrə pul axını toplamaqla, həm də maliyyə aktivlərini satmaqla əldə edilən bir iş modelində saxlanılır; və
- maliyyə aktivinin müqavilə şərtləri, müəyyən edilmiş tarixlərdə yalnız əsas borcun ödənilməsi və əsas borcun ödənilməməsi mənfəəti olan pul vəsaitlərinin hərəkətinə səbəb olur.

Satış üçün saxlanılmayan kapital qoyuluşunun ilkin tanınması zamanı Şirkət OCI-də ədalətli dəyərdəki dəyişiklikləri təqdim etməyi seçə bilər. Bu seçki investisiya əsasında həyata keçirilir. Bütün digər maliyyə aktivləri FVTPL-də ölçülmüş kimi təsnif edilir.

Bundan əlavə, ilkin tanıma zamanı, Şirkət əks halda amortizasiya olunmuş maya dəyəri ilə və ya FVOCI ilə ölçülməli tələblərə cavab verən maliyyə aktivini təyin edə bilər, əks halda yaranacaq mühasibat uyğunsuzluğunu aradan qaldırırsa və ya əhəmiyyətli dərəcədə azaltmalıdır.

Biznes modelin qiymətləndirilməsi

Şirkət aktivin portfel səviyyəsində saxlandığı biznes modelin məqsədini qiymətləndirir, belə ki, bu biznesin necə idarə edildiyini və rəhbərliyə təqdim edilən məlumatı daha yaxşı əks etdirir.

Bu zaman aşağıdakı məlumat nəzərə alınır:

- Portfel üçün müəyyən edilən siyasət və məqsədlər və bu siyasətlərin təcrübədə tətbiqi: Xüsusilə də rəhbərliyin strategiyasının müqavilə üzrə faiz gəlirlərinin qazanılmasına, müəyyən faiz dərəcəsini saxlamağa, maliyyə aktivlərinin müddətinin bu aktivləri maliyyələşdirən öhdəliklərin müddətinə uyğunlaşdırmağa və ya aktivləri satmaqla pul vəsaitlərini reallaşdırmağa fokuslanıb-fokuslanmadığı;
- Portfelin fəaliyyəti necə qiymətləndirilir və Şirkət rəhbərliyinə necə hesabat verilir;
- Biznes modelinin işinə (və bu biznes modeli çərçivəsində saxlanan maliyyə aktivlərinə) təsir göstərən risklər və bu risklər necə idarə edilir;
- Biznes rəhbərlərinin əmək haqqı necə ödənilir, məs., bu haqq idarə edilən aktivlərin ədalətli dəyərinə əsaslanır, yoxsa müqavilə üzrə yığılan pul vəsaitlərinə; və

M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı) 31 dekabr 2024 - cü il tarixində başa çatan il üzrə

4 Əsas uçot siyasətinin xülasəsi (davamı)

4.4 Maliyyə alətləri (davamı)

Biznes modelin qiymətləndirilməsi (davamı)

- Əvvəlki dövrlərdə satış tezliyi, həcmi və vaxtı, belə satışların səbəbi və gələcək satış fəaliyyəti barədə yaratdığı gözləntilər. Bununla belə, satış fəaliyyəti haqqında məlumata ayrıca deyil, Şirkətin maliyyə aktivlərini idarə etmək üçün müəyyən etdiyi məqsədə necə nail olunduğunun və pul vəsaitlərinin necə əldə edildiyinin ümumi qiymətləndirilməsinin bir hissəsi kimi baxılır.

Müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin yalnız əsas məbləğ və faiz ödənişi olub-olmadığının qiymətləndirilməsi

Bu, qiymətləndirmə məqsədləri üçün “əsas” dedikdə ilkin tanınma zamanı maliyyə aktivinin ədalətli dəyəri başa düşülür. “Faiz” dedikdə pulun zaman dəyəri və müəyyən zaman dövründə ödənilməli əsas məbləğlə əlaqədar kredit riski və sair əsas kredit riskləri və xərcləri (məs., likvidlik riski və inzibati xərclər), eləcə də mənfəət marjası üçün ödəniş nəzərdə tutulur.

Müqavilə üzrə pul axınlarının yalnız əsas məbləğ və faiz ödənişləri olub-olmamasının qiymətləndirilməsində Şirkət alətin müqavilə şərtlərini nəzərə alacaq. Bu qiymətləndirmə maliyyə aktivində həmin aktivin bu şərtə əməl etməməsi ilə nəticələnən, müqavilə üzrə pul axınlarının müddəti və ya məbləğini dəyişə bilən müqavilə şərtinin olub-olmamasını əhatə edəcək.

Qiymətləndirmə zamanı Şirkət aşağıdakıları nəzərə alacaq:

- pul axınlarının məbləği və müddətini dəyişəcək şərti hadisələr;
- leverec funksiyaları;
- vaxtından əvvəl ödəniş və müddətin uzadılması şərtləri;
- şirkətin müəyyən aktivlərdən gələn pul axınlarına olan iddialarını məhdudlaşdıran şərtlər (məs., repressiv aktivlər); və
- pulun zaman dəyəri üzrə ödənişi dəyişən xüsusiyyətlər, məs., faiz dərəcələrinin mütəmadi yenilənməsi.

Təkrar təsnifat

Maliyyə aktivləri, Şirkətin maliyyə aktivlərini idarə etməsi üzrə biznes modelini dəyişməsindən sonrakı dövr istisna olmaqla, ilkin tanınmadan sonra yenidən təsnif edilmir.

Şirkət maliyyə aktivlərinin idarə edilməsi üzrə biznes modelini dəyişdikdə Şirkət həmin maliyyə aktivlərini yenidən təsnif etməlidir. Belə dəyişikliklərin tez-tez baş verməyəcəyi gözlənilir. Belə dəyişikliklər xarici və daxili dəyişikliklər nəticəsində Şirkətin üst rəhbərliyi tərəfindən müəyyən edilir və Şirkət əməliyyatları üçün əhəmiyyətli olmalı və xarici tərəflərə nümayiş etdirilməsi mümkün olmalıdır. Məsələn, Şirkət biznes xətti aldıqda, satdıqda və ya ləğv etdikdə.

Maliyyə aktivlərinin təsnifatı və sonrakı ölçülməsi

Sonradan maliyyə öhdəlikləri effektiv faiz metodundan istifadə etməklə amortizasiya olunmuş maya dəyəri ilə ölçülür.

Maliyyə öhdəlikləri ilkin tanınmadan sonra yenidən təsnifləşdirilmir.

Maliyyə öhdəlikləri borc və digər öhdəliklərdən ibarətdir.

Bütün faizlə bağlı xərclər "faiz xərcləri" daxil edilir.

Dəyərsizləşmə

Şirkət amortizasiya olunmuş dəyər də daxil olmaqla maliyyə aktivləri üzrə gözlənilən kredit itkiləri (ECL) üzrə dəyərsizləşmə ehtiyatını tanıyır.

M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı) 31 dekabr 2024 - cü il tarixində başa çatan il üzrə

4 Əsas uçot siyasətinin xülasəsi (davamı)

4.4 Maliyyə alətləri (davamı)

Dəyərsizləşmə (davamı)

Kredit riski ilkin tanınmasından sonra əhəmiyyətli dərəcədə artmayan maliyyə alətləri istisna olmaqla, Şirkət dəyərsizləşmə ehtiyatını ömür boyu ECL-ə bərabər məbləğdə ölçür və bu halda 12 aylıq ECL ölçülür.

12 aylıq ECL hesabat tarixindən sonra 12 ay ərzində mümkün olan maliyyə aləti üzrə defolt hadisələri nəticəsində yaranan ECL hissəsidir. 12 aylıq ECL tanınan maliyyə alətləri “Mərhələ 1” maliyyə alətləri kimi istinad edilir.

Ömür boyu ECL-lər maliyyə alətinin gözlənilən ömrü ərzində bütün mümkün defolt hadisələri nəticəsində yaranan ECL-lərdir. Kredit riski ilkin tanınmadan sonra əhəmiyyətli dərəcədə artıbsa, lakin maliyyə alətləri kredit dəyərsizləşməsinə məruz qalmayıbsa və “Mərhələ 3” maliyyə alətləri (əgər maliyyə alətlər kredit dəyərsizləşmişdir).

ECL ölçülməsi

ECL kredit zərərlərinin ehtimal əsasında ölçülən qiymətləndirilməsidir. Onlar aşağıdakı şəkildə ölçülür:

- hesabat tarixində kredit-dəyərsizləşməmiş maliyyə aktivləri: bütün gözlənilən əldə edilməmiş pul vəsaitlərinin cari dəyəri (yəni müqavilə əsasında müəssisəyə ödənilməli pul axınları ilə Şirkətin əldə etməyi gözlədiyi pul axınları arasındakı fərq);
- hesabat tarixində kredit-dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri: ümumi balans dəyəri ilə hesablanmış gələcək pul axınları arasındakı fərq;

Kredit-dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri

Hər hesabat tarixində Şirkət amortizasiya edilmiş dəyerdə hesablanmış maliyyə aktivlərinin kredit-dəyərsizləşib-dəyərsizləşmədiyini qiymətləndirir. Maliyyə aktivini onun gələcək pul axınlarına mənfi təsir göstərən bir və ya daha çox hadisə baş verdikdə “kredit-dəyərsizləşir”. Maliyyə aktivinin kredit-dəyərsizləşməsinin dəlillərinə aşağıdakı müşahidə edilə bilən məlumat daxildir:

- borcalan Şirkətə olan hər hansı kredit ödənişinin vaxtını 90 gündən çox gecikdirir.
- borcalanın ödəniş tarixi nəzərə alınmadan son ödəniş günündən sonra ödənilməli kredit məbləği var.
- bank hesabından istifadədə məhdudiyyətlər və ya banklarda depozit və yatırımlar üzrə gecikmiş ödənişlər 7 gündən çox çəkir.
- müştəri kreditlərinin defolt statusu keçicidir və düzəliş tədbirləri nəzərə alınmayıb.

EOKZ üzrə ehtiyatın maliyyə vəziyyəti hesabatında təqdimatı

Amortizasiya edilmiş dəyerdə qiymətləndirilən maliyyə aktivləri üçün EOKZ üzrə zərər ehtiyatları maliyyə vəziyyəti hesabatında aktivlərin ümumi balans dəyərindən tutulma şəklində təqdim edilmişdir.

M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı) 31 dekabr 2024 - cü il tarixində başa çatan il üzrə

4 Əsas uçot siyasətinin xülasəsi (davamı)

4.4 Maliyyə alətləri (davamı)

Ümidsiz borcların silinməsi

Kreditlər maliyyə aktivlərini tam və ya qismən bərpa etmək üçün əsaslı gözlənti olmadığı təqdirdə silinir (tam və ya qismən). Bu adətən Şirkət borcalanın silinməsi nəzərdə tutulan məbləği ödəmək üçün kifayət qədər pul vəsaiti yaradacaq aktivləri və ya gəlir mənbəyi olmadığını müəyyən etdikdə baş verir. Bu qiymətləndirmə fərdi aktiv səviyyəsində həyata keçirilir. Silinmiş məbləğlərin bərpası mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlirlər hesabatında "maliyyə alətlərinin dəyərsizləşməsi zərərləri"nə daxil edilir. Silinmiş maliyyə aktivləri ödənilməli məbləğlərin bərpası üzrə Şirkət prosedurlarına əməl etmək məqsədilə hüquqi tədbirlərin predmeti olaraq qalır.

4.5 Müştərilərə verilmiş kreditlər

İlin sonunda maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda "Müştərilərə verilmiş kreditlər" başlığına amortizasiya olunmuş dəyərle ölçülən müştərilərə verilən kreditlər daxildir; onlar ilkin olaraq ədalətli dəyər üstəgəl artan birbaşa əməliyyat xərcləri ilə, sonra isə effektiv faiz metodundan istifadə etməklə amortizasiya olunmuş maya dəyəri ilə ölçülür.

4.6 Əmlak, avadanlıq və aktivlərdən istifadə haqqı

Bütün əmlak obyektləri, avadanlıqlar və aktivlərin istifadə haqqı yığılmış köhnəlmə və dəyərsizləşmə zərərləri çıxılmaqla maya dəyəri ilə göstərilir. Kiçik təmir və texniki xidmət xərcləri çəkildikdə xərclənir. Əmlak və avadanlıqların əsas hissələrinin və ya komponentlərinin əvəzlənməsi dəyəri kapitallaşdırılır və əvəz edilmiş hissə vaxtlı bitmiş hesab olunur.

Əmlak və avadanlıqların bütün maddələri, əgər varsa, yığılmış amortizasiya və qiymətdən düşmə zərərləri çıxılmaqla ilkin dəyərle əks etdirilir. Xırda təmir və texniki xidmət xərcləri yarandıqda silinir. Əmlak və avadanlıqların əsas hissələrinin və ya komponentlərinin dəyişdirilməsi xərcləri kapitallaşdırılır və əvəz edilmiş hissə çıxarılır.

Dəyərsizləşdikdə, əmlak və avadanlıq onların istifadə dəyərindən və satış xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyərdən daha yüksək olana qədər silinir. Balans dəyərindəki azalma məcmu mənfəət haqqında hesabatda əks etdirilir. Aktivin istifadə dəyərini və ya satış xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyəri müəyyən etmək üçün istifadə edilmiş təxminlərdə dəyişiklik baş verərsə, əvvəlki illərdə aktiv üçün tanınan dəyərsizləşmə zərəri ləğv edilir. Satışdan əldə edilən gəlir və zərərlər gəlirlərin balans dəyəri ilə müqayisəsi yolu ilə müəyyən edilir və əsas vəsaitlərin xaric edilməsindən məcmu gəlir haqqında hesabatda tanınır.

Əmlak, avadanlıq və istifadə hüququ aktivləri üzrə amortizasiya onların dəyərini faydalı istifadə müddəti ərzində qalıq dəyərlərinə aid etmək üçün düz xətt metodundan istifadə etməklə hesablanır:

• Kompüterlər və rabitə vasitələri	4 il
• Mebel və avadanlıq	4 il
• Nəqliyyat vasitələri	4 il
• İcarə obyektinin yaxşılaşdırılması	Gözlənilən icarə müddəti və 20 il arasında daha aşağı olan

Aktivin qalıq dəyəri, aktivin yararlılıq müddətinin sonunda gözlənilən vəziyyətdə olduqda, Şirkətin aktivin xaric edilməsindən əldə etdiyi təxmin edilən məbləğdir.

Şirkət fiziki ömrünün sonuna qədər aktiv istifadə etməsini gözlədiyi təqdirdə aktivin qalıq dəyəri sıfırdır. Aktivlərin qalıq dəyərləri və yararlılıq müddəti hər hesabat tarixində nəzərdən keçirilir və lazım olduqda düzəldilir.

M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı) 31 dekabr 2024 - cü il tarixində başa çatan il üzrə

4 Əsas uçot siyasətinin xülasəsi (davamı)

4.6 Əmlak, avadanlıq və aktivlərdən istifadə haqqı (davamı)

4.6.1 İstifadə hüququ olan aktivlər və icarə öhdəlikləri (davamı)

Müqavilə bağlanarkən, Şirkət müqavilənin icarə olub-olmamasını qiymətləndirir. Müqavilə identifikasiya edilmiş aktivin ödənilməsi müqabilində Şirkət üçün müəyyən müddət ərzində istifadəsinə nəzarət hüququnu verirsə, müqavilə icarədir və ya onu ehtiva edir. Müqavilənin müəyyən edilmiş aktivin istifadəsinə nəzarət hüququnu verib-vermədiyini qiymətləndirmək üçün Şirkət aşağıdakıları qiymətləndirir:

- Müqavilə müəyyən edilmiş aktivin istifadəsini nəzərdə tutur – bu, açıq və ya gizli şəkildə göstərilə bilər və fiziki cəhətdən fərqlənməlidir və ya fiziki cəhətdən fərqlənən aktivin əhəmiyyətli dərəcədə bütün imkanlarını təmsil etməlidir. Əgər təchizatçının əsaslı əvəzetmə hüququ varsa, o zaman aktiv müəyyən edilmir.

- Cəmiyyət bütün istifadə müddəti ərzində aktivdən istifadədən bütün iqtisadi səmərələri əldə etmək hüququna malikdir; və

- Şirkət aktivin istifadəsinə rəhbərlik etmək hüququna malikdir. Şirkət aktivin necə və hansı məqsədlə istifadə edildiyini dəyişdirmək üçün ən uyğun qərar qəbul etmə hüquqlarına malik olduqda bu hüquqa malikdir. Aktivin necə və hansı məqsədlə istifadə edilməsi barədə qərarın əvvəlcədən müəyyən edildiyi nadir hallarda, Şirkət aşağıdakı hallarda aktivin istifadəsinə rəhbərlik etmək hüququna malikdir:

- Cəmiyyətin aktivini idarə etmək hüququ vardır; və ya

- Şirkət aktivin necə və hansı məqsədlə istifadə olunacağını əvvəlcədən müəyyən edən şəkildə dizayn etmişdir.

İcarə komponentini ehtiva edən müqavilənin başlanğıcında və ya yenidən qiymətləndirilməsi zamanı Şirkət müqavilədəki müddəaları nisbi müstəqil proses əsasında hər bir icarə komponentinə ayırır. Bununla belə, müqavilə icarə və qeyri-icarə komponentinə bölünə bilmədikdə, Şirkət icarəyə aid olmayan komponentləri ayırmamağı və icarə və qeyri-icarə komponentlərini vahid icarə komponenti kimi uçota almağı seçmişdir.

Şirkət istifadə hüququnu və icarə öhdəliyini icarənin başlandığı tarixdə tanıyır. İstifadə hüququ aktivini ilkin olaraq maya dəyəri ilə ölçülür ki, bu, başlanğıc tarixində və ya ondan əvvəl həyata keçirilən hər hansı icarə ödənişləri üçün düzəliş edilmiş icarə öhdəliyinin ilkin məbləğindən, üstəgəl əsas aktivin sökülməsi və çıxarılması və ya bərpası üçün xərclərin təxminindən ibarətdir. əsas aktiv və ya yerləşdiyi sahə, alınan hər hansı icarə stimulları çıxılmaqla. İstifadə hüququ aktivini sonradan istifadə hüququ aktivinin faydalı istifadə müddətinin başlama tarixindən əvvəlinə və ya icarə müddətinin sonuna qədər düz xətt metodundan istifadə etməklə amortizasiya edilir. İstifadə hüququ olan aktivlərin təxmin edilən faydalı istifadə müddəti əsas və avadanlıqlarla eyni əsaslarla müəyyən edilir. Bundan əlavə, istifadə hüququ aktivini hər il, əgər varsa, dəyərsizləşmə zərərləri hesabına azaldılır və icarə öhdəliyinin müəyyən yenidən ölçülməsi üçün düzəliş edilir. İcarə öhdəliyi ilkin olaraq başlanğıc tarixində ödənilməmiş icarə ödənişlərinin cari dəyəri ilə ölçülür, lizinqdə nəzərdə tutulan faiz dərəcəsi ilə istifadə etməklə diskontlaşdırılır və ya bu dərəcəni asanlıqla müəyyən etmək mümkün olmadıqda, Şirkətin artan borclanma dərəcəsi.

İcarə öhdəliyinin ölçülməsinə daxil edilən icarə ödənişləri aşağıdakılardan ibarətdir:

- sabit ödənişlər, o cümlədən maddi sabit ödənişlər;

M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı) 31 dekabr 2024 - cü il tarixində başa çatan il üzrə

4 Əsas uçot siyasətinin xülasəsi (davamı)

4.6 Əmlak, avadanlıq və aktivlərdən istifadə haqqı (davamı)

4.6.1 İstifadə hüququ olan aktivlər və icarə öhdəlikləri (davamı)

- indeksdən və ya dərəcədən asılı olan, başlanğıc tarixi kimi indeks və ya dərəcədən istifadə etməklə ilkin olaraq ölçülən dəyişkən icarə ödənişləri;
- qalıq dəyər zamanətinə əsasən ödənilməsi gözlənilən məbləğlər; və
- Şirkətin müddətin uzadılması opsiyonunu həyata keçirəcəyinə əsaslı şəkildə əmin olduğu satınalma opsiyonunun icra qiyməti və Şirkətin vaxtından əvvəl xitam verməyəcəyinə əsaslı şəkildə əmin olmadığı halda, icarəyə vaxtından əvvəl xitam verilməsinə görə cəzalar.

İcarə öhdəliyi effektiv faiz metodundan istifadə etməklə amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülür. İndeks və ya dərəcənin dəyişməsindən irəli gələn gələcək icarə ödənişlərində dəyişiklik olduqda, qalıq dəyər zamanətinə əsasən ödənilməsi gözlənilən məbləğə dair Şirkətin təxminində dəyişiklik olduqda və ya Şirkət öz öhdəliklərini dəyişdirdikdə yenidən ölçülür. satınalma, uzadılma və ya xitam opsiyasından istifadə edib-etməməsinin qiymətləndirilməsi. İcarə öhdəliyi bu şəkildə yenidən ölçüldükdə, istifadə hüququ aktivinin balans dəyərinə müvafiq düzəliş edilir.

İcarə müddətini təyin edərkən rəhbərlik uzadılma opsiyasının həyata keçirilməsi və ya ləğv etmə opsiyasının həyata keçirilməsi üçün iqtisadi stimula yaradan bütün faktları və şəraiti nəzərə alır. Uzatma variantları (və ya xitam verildikdən sonrakı dövrlər) yalnız icarə müddətinin uzadılacağına (və ya xitam verilməyəcəyinə) əsaslı şəkildə əmin olduqda, icarə müddətinə daxil edilir.

4.7 Qeyri-maddi aktivlər

Alınmış qeyri-maddi aktivlər ilkin dəyərdən amortizasiya və dəyərsizləşmə çıxıldıqdan sonra göstərilir. Alınmış kompüter proqram təminatı onların istifadəyə yararlı hala gətirmək üçün çəkilmiş hər bir xərc əsasında kapitallaşdırılır. Amortizasiya düz xətt metodu əsasında qeyri-maddi aktivlərin təxmin edilən istifadə müddəti ərzində mənfəət və zərərdə tanınır. Qeyri-maddi aktivlərin təxmin edilən istifadə müddəti 5 ildir.

4.8 Qeyri-maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi

Dəyərsizliyin qiymətləndirilməsi məqsədilə aktivlər əsasən müstəqil pul vəsaitlərinin daxilolmaları (pul vəsaitlərini yaradan vahidlər) olan ən aşağı səviyyədə qruplaşdırılır. Nəticədə, bəzi aktivlər dəyərsizləşmə üçün ayrı-ayrılıqda sınaqdan keçirilir, bəziləri isə pul vahidi səviyyəsində sınaqdan keçirilir. Hadisələr və ya dəyişikliklər, balans dəyərinin bərpa edilə bilməyəcəyini göstərdikdə, bütün fərdi aktivlər və ya pul vəsaitlərini yaradan vahid dəyərsizləşmələr üçün sınaqdan keçirilir.

Qiymətdən düşmə zərəri, aktivin və ya pul vəsaitlərini yaradan vahidin balans dəyərinin satış qiyməti və istifadə dəyərini çıxardığı ədalətli dəyərdən yüksək olan bərpa edilə bilən məbləğdən artıq olduğu məbləğdə tanınır. Qenerasiya dəyərini müəyyən etmək üçün rəhbərlik, hər bir pul vəsaitlərini yaradan vahidin gözlənilən gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətini təxmin edir və bu pul vəsaitlərinin axınının indiki dəyərini hesablamaq üçün uyğun faiz dərəcəsini təyin edir. Daha sonra bütün aktivlər əvvəllər tanınmış dəyərsizləşmə zərərinin artıq olmaya biləcəyi göstəricilərinə yenidən baxılır. Pul vəsaitlərini yaradan vahidin bərpa edilə bilən məbləği onun balans dəyərindən artıq olduqda dəyərdən düşmə zərəri geri qaytarılır.

4.9 Digər aktivlər

Digər aktivlər ilkin tanınma zamanı ədalətli dəyərlə ölçülür və sonradan effektiv faiz dərəcəsi metodu ilə amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülür.

M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı) 31 dekabr 2024 - cü il tarixində başa çatan il üzrə

4 Əsas uçot siyasətinin xülasəsi (davamı)

4.10 Digər öhdəliklər

Digər öhdəliklər əvvəllər ədalətli dəyərle ölçülür və sonradan effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə etməklə amortizasiya olunmuş dəyərle ölçülür.

4.11 Maliyyə alətlərini əvəzləşdirmə

Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri bir-birini əvəz edir və maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda xalis məbləğ yalnız tanınmış məbləğləri əvəzləşdirmək üçün qanuni qüvvəyə minmiş hüquq olduqda aktiv satmaq və ya öhdəliyi ödəmək niyyəti olduqda və xalis əsasda göstərilir.

4.12 Kapital və ehtiyatlar

Pul vəsaitlərinin və ya digər maliyyə aktivlərinin köçürülməsi üzrə müqavilə öhdəliyi olmadıqda səhmlər kapital kimi təsnifləşdirilir. Bölüşdürülməmiş mənfəət / yığılmış zərərlər bütün cari və əvvəlki dövrdə bölüşdürülməmiş mənfəət / zərərləri əhatə edir. Sahiblərlə aparılan bütün əməliyyatlar kapital daxilində ayrıca qeyd olunur.

Şirkətin dividend elan etmək və ödəmək qabiliyyəti Azərbaycan qanunvericiliyinin qaydaları və qaydalarına tabedir. Adi səhmlərə münasibətdə dividendlər elan edildiyi dövrdə bölüşdürülməmiş mənfəətin mənimsənilməsi kimi əks olunur.

4.13 Ehtiyatlar və şərti öhdəliklər

Ehtiyatlar o zaman tanınır ki, keçmiş hadisə nəticəsində mövcud öhdəliklər, ehtimal ki, Şirkətdən iqtisadi resursların xaricə çıxmasına səbəb olsun və məbləğlər etibarlı şəkildə təxmin edilə bilsin. Çıxışın vaxtı və ya miqdarı hələ də qeyri-müəyyən ola bilər. Cari öhdəlik keçmiş hadisələr nəticəsində yaranmış hüquqi və ya konstruktiv öhdəliyin mövcudluğundan yaranır.

Zəmanət tələbləri və digər balansdankənar öhdəliklər üzrə ehtiyat öhdəliklərin yerinə yetirilməsi üçün əsaslı və əsaslı əminlik mövcud olduqda tanınır. Gözlənilən bərpalar müştəri hesablarının debetləşdirilməsi ilə tanınır. Məcmu gəlir haqqında hesabatda ödəniş gözlənilən bərpalar çıxılmaqla göstərilir. Ehtiyatlar gələcək əməliyyat zərərləri üçün tanınmır.

Ehtiyatlar, pulun zaman dəyərinin əhəmiyyətli olduğu hallarda onların cari dəyərlərinə diskont edilir.

Bütün ehtiyatlar hər hesabat tarixində nəzərdən keçirilir və cari ən yaxşı qiymətləndirməni əks etdirmək üçün düzəliş edilir.

Mövcud öhdəliklər nəticəsində iqtisadi resursların mümkün xaricə çıxmasının qeyri-mümkün və ya uzaq hesab edildiyi hallarda, müəssisələrin birləşməsi zamanı qəbul edilmədiyi təqdirdə, heç bir öhdəlik tanınmır.

4.14 Gəlir və xərclərin tanınması

Kreditin verilməsi üçün komissiyalar, kredit xidmətləri üçün haqlar və kreditin ümumi gəlirliliyinin ayrılmaz hissəsi hesab edilən digər ödənişlər, müvafiq əməliyyat xərcləri ilə birlikdə, effektiv faizdən istifadə etməklə maliyyə alətinin təxmin edilən müddəti ərzində faiz gəlirinə təxirə salınır və amortizasiya edilir. üsul.

Maliyyə aktivinin və ya maliyyə öhdəliyinin effektiv faiz dərəcəsi maliyyə aktivinin və ya maliyyə öhdəliyinin ilkin tanınması zamanı hesablanır. Faiz gəlirləri və xərcləri hesablanarkən faiz dərəcəsi aktivin ümumi balans dəyərinə (aktivin kredit baxımından dəyərsizləşmədiyi halda) və ya öhdəliyin amortizasiya olunmuş dəyərinə tətbiq edilir.

Bununla belə, ilkin tanınmadan sonra kredit baxımından dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri üçün faiz gəliri maliyyə aktivinin amortizasiya olunmuş dəyərinə faiz dərəcəsi tətbiq edilməklə hesablanır. Əgər aktiv artıq kredit baxımından dəyərsizləşmərsə, o zaman faiz gəlirinin hesablanması ümumi əsasda qayıdır.

M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı) 31 dekabr 2024 - cü il tarixində başa çatan il üzrə

4 Əsas uçot siyasətinin xülasəsi (davamı)

4.14 Gəlir və xərclərin tanınması (davamı)

İlkin tanınma zamanı kredit baxımından dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri üçün faiz gəliri kreditə uyğunlaşdırılmış effektiv faiz dərəcəsini aktivin amortizasiya olunmuş dəyərinə tətbiq etməklə hesablanır. Faiz gəlirinin hesablanması, hətta aktivin kredit riski yaxşılaşsa belə, ümumi əsasa qayıtmır.

Məcmu gəlir haqqında hesabatda təqdim olunan effektiv faiz metodundan istifadə etməklə hesablanmış faiz gəlirinə amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülən maliyyə aktivləri üzrə faizlər daxildir.

Məcmu gəlir haqqında hesabatda təqdim olunan faiz xərclərinə amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülən maliyyə öhdəlikləri üzrə faizlər daxildir.

Digər haqlar, komissiyalar və digər gəlir və xərc maddələri müvafiq xidmət göstərildikdə mənfəət və ya zərərdə tanınır.

4.15 İşçilərin faydaları

Şirkətin işçiləri tərəfindən əmək haqqı, Azərbaycan Respublikasının dövlət pensiya və sosial sığorta fondlarına töhfələr, ödənilən illik məzuniyyət və xəstəlik məzuniyyəti, bonuslar və qeyri-pul müavinətləri hesablanır. Şirkət Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinə əsasən Hökumət tərəfindən yaradılan Sosial Müdafiə Fonduna köçürmələr edir.

Cari il ərzində Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsinə edilən dəyişikliklərə əsasən, bu dərəcələr Şirkət və işçilər üçün müvafiq olaraq 1 yanvar 2019-cu il tarixinə tətbiq olunan 15% və 10% səviyyəsində müəyyən edilmişdir. Pensiya üzrə bütün pensiya təminatı ödənişlər dövlət pensiya fondu tərəfindən həyata keçirilir.

4.16 Əməliyyat xərcləri

Əməliyyat xərcləri xidmətdən istifadə etdikdə və ya onların yaranma tarixində mənfəət və ya zərərdə tanınır.

4.17 Vergi

Mənfəət vergisi xərcləri cari və təxirə salınmış vergi xərclərinin cəmindən ibarətdir

Cari vergi

Cari vergi xərci hesabat dövrü ərzində yaranmış vergi mənfəəti əsasında hesablanır. Hesabatdakı bəzi gəlir və xərclərin digər dövrlərdə vergi bazasına aid ediləcəyinə və bəzi maddələrin heç bir vaxt vergi bazasını hesablayarkən istifadə edilməyəcəyinə görə vergi mənfəəti maliyyə hesabatlarındakı mənfəətdən fərqlənir. Şirkətin cari mənfəət vergisi xərci, hesabat dövründə qüvvədə olan vergi dərəcələrindən istifadə etməklə hesablanır.

Təxirə salınmış vergi

Təxirə salınmış vergi isə aktiv və öhdəliklərin mühasibat uçotuna uyğun qalıq dəyərləri ilə onların vergiyə uyğun qalıq dəyərləri arasındakı fərqlərdən yaranan və gələcəkdə ödəniləcək və ya geri alınacaq məbləğlərin əsasında hesablanır və bu zaman öhdəlik üsulundan istifadə edilir. Təxirə salınmış vergi öhdəliyi ümumiyyətlə bütün vergi bazasını artıran maddələr üçün hesablanır, təxirə salınmış vergi aktivini isə bu aktivdən gələcəkdə istifadə etmək üçün kifayət qədər mənfəətin olması təxmini nəzərə alınaraq tanınır. Müvəqqəti fərqlərin mühasibat mənfəətinə və vergi mənfəətinə təsir göstərməyən digər aktiv və öhdəliklərin ilkin tanınması zamanı yarandığı hallarda (biznes kombinasiyaları istisna olmaqla), belə vergi aktiv və öhdəlikləri tanınmır. Təxirə salınmış vergi aktivinin qalıq dəyəri hesabat tarixində nəzərdən keçirilir və əgər gələcəkdəki mənfəət əldə edilməsi ilə bağlı təxminlər bu aktivin reallaşdırmağa imkan vermirsə bu vergi aktivinin dəyəri tam və ya qismən bu təxminlərə uyğunlaşdırılmaq üçün azaldılır. Təxirə salınmış vergini hesablayarkən vergi aktivinin reallaşdırılması və ya öhdəliyin ödənilməsi zamanı qüvvədə olan vergi dərəcəsindən istifadə edilməlidir. Birbaşa səhmdar kapitalına təsir edən əməliyyatlar istisna olmaqla, təxirə salınmış vergi xərci və ya gəliri birbaşa məcmu gəlir hesabında əks etdirilir. Səhmdar kapitalına təsir edən əməliyyatlarla bağlı təxirə salınmış vergilər də

M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı) 31 dekabr 2024 - cü il tarixində başa çatan il üzrə

4 Əsas uçot siyasətinin xülasəsi (davamı)

4.17 Vergi (davamı)

Təxirə salınmış vergi (davamı)

səhmdar kapitalında öz əksini tapır. Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri və təxirə salınmış vergi öhdəlikləri xalis balans hesabatında açıqlanır və aşağıdakı hallarda xalis maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda göstərilir.

- Şirkət cari mənfəət vergisi aktivlərini cari mənfəət vergisi öhdəlikləri ilə əvəzləşdirmək hüququna malikdir: və
- Təxirə salınmış vergi aktivləri və təxirə salınmış vergi öhdəlikləri eyni vergi orqanı tərəfindən eyni vergiyə cəlb olunan müəssisə üzrə vergi mənbəyinə aiddir.

Azərbaycan Respublikasında da Şirkətin fəaliyyəti ilə bağlı qiymətləndirilmiş digər vergilər vardır. Bu vergilər əməliyyat xərclərinin komponenti hesabına geniş mənfəət hesabatında daxil edilir.

4.18 Uçot siyasətlərinin tətbiqində rəhbərliyin əhəmiyyətli mühakiməsi

Maliyyə hesabatlarının hazırlanması rəhbərlikdən maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin hesablanmış məbləğinə, dəyərsizləşmə və ədalətli dəyərlərə təsir göstərən müəyyən mülahizələr, qiymətləndirmələr və fərziyyələr etməyi tələb edir. Xüsusilə, müştərilərə dəyərsizləşmiş kreditlər üçün güzəştlərin səviyyəsini müəyyənləşdirərkən gələcək pul vəsaitlərinin axınının miqdarı və vaxtı qiymətləndirilməsində rəhbərliyin ciddi mülahizəsi tələb olunur. Qiymətləndirmələr və mülahizələr daim qiymətləndirilir, tarixi təcrübəyə və şəraitdə əqlabatan olduğu güman edilən gələcək hadisələrin gözləntiləri daxil olmaqla digər amillərə əsaslanır. Qiymətləndirmələr və əsas ehtimallar davamlı olaraq nəzərdən keçirilir. Qiymətləndirmələrə düzəlişlər perspektiv olaraq tanınır.

Maliyyə hesabatlarında tanınan məbləğlərə ən çox təsir edən mühasibat uçotu siyasətinin tətbiqi ilə əlaqədar qərarlar haqqında məlumat aşağıdakı səhifədə verilir:

4.18.1 Maliyyə aktivlərinin təsnifatı və dəyərsizləşməsi:

Aktivlərin saxlanıldığı biznes modelinin qiymətləndirilməsi və maliyyə aktivinin müqavilə şərtlərinin yalnız əsas borc və ödənilməmiş əsas məbləğ üzrə faiz dərəcələrinin ödənilməsinin qiymətləndirilməsi. İlkin tanınmadan bəri maliyyə aktivində kredit riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artıb-artmadığını müəyyənləşdirmək meyarlarının müəyyənləşdirilməsi, gözlənilən kredit itkisinin (EOKZ) ölçülməsində və EOKZ ölçülməsi üçün istifadə olunan modellərin seçilməsində və təsdiqlənməsində perspektivli məlumatların daxil edilməsinin metodologiyası müəyyən edilmişdir.

4.18.2 Ehtiyat

Ehtiyatlar rəhbərliyin hesablamalarına əsasən ətraf mühitə aid olan əməliyyatlardan əldə edilən məlumatlardan əldə edilir. Həssaslıq, Şirkətin hesabatındakı xalis gəliri əhəmiyyətli dərəcədə üstələməməsi və onun öhdəliklərini azaltması üçün müddəaları qiymətləndirərkən həyata keçirilir.

4.18.3 Maliyyə alətlərinin dəyərsizləşməsi

EOKZ ölçü modelinə daxilolmaların müəyyənləşdirilməsi, o cümlədən perspektivli məlumatların daxil edilməsi aiddir.

Dəyərsizləşmənin qiymətləndirilməsi üçün istifadə olunan məlumatlar, fərziyyələr və metodlar

Kredit riskində əhəmiyyətli artım

İlkin tanınmadan sonra maliyyə alətinin defolt riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artıb-artmadığını araşdırarkən Şirkət əlavə xərc və əmək tələb etməyən, uyğun və açıq olan münasib və əsaslı məlumatdan yararlanır. Bura proqnoz məlumatları daxil olmaqla Şirkətin keçmiş təcrübəsinə əsaslanan kəmiyyət və təhlil məlumatları daxildir. Qiymətləndirmənin əsas məqsədi aşağıdakıları müqayisə etməklə kredit riskində əhəmiyyətli artımın olub-olmadığını müəyyən etməkdir:

M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı) 31 dekabr 2024 - cü il tarixində başa çatan il üzrə

4 Əsas uçot siyasətinin xülasəsi (davamı)

4.18 Uçot siyasətlərinin tətbiqində rəhbərliyin əhəmiyyətli mühakiməsi (davamı)

4.18.3 Maliyyə alətlərinin dəyərsizləşməsi (davamı)

- hesabat tarixində qalan daimi defolt ehtimalı (PD); və
- riskin (vaxtından əvvəl ödəniş gözləntilərinə dəyişikliklər üçün uyğun şəkildə yenilənmiş) ilkin tanındığı zaman indiki an üçün proqnoz edilən qalan daimi PD.

Şirkət hər hesabat dövründə kredit riskinin ilkin tanınmadan sonra əhəmiyyətli dərəcədə artıb-artmadığını yoxlayır. Şirkət kredit riskində əhəmiyyətli artımın olub-olmadığını müəyyən etmək üçün aşağıdakı meyarlardan istifadə edir:

Dəyərsizləşmənin qiymətləndirilməsi üçün istifadə olunan məlumatlar, fərziyyələr və metodlar (davamı)

- müqavilə üzrə ödəniş cədvəlinə əsasən 30 gündən çox gecikmə
- 1 və ya daha çox gün pul vəsaitləri ilə bağlı müqavilə öhdəliklərini yerinə yetirə bilmədiyi üçün kredit müəssisəsi və ya qeyri-rezident Şirkətin hesabdan istifadəsinə məhdudiyyətlər və ya depozitdə gecikmiş ödənişlər.

Gecikmiş günlər tam ödənişin edilmədiyi ilk ödəniş tarixindən başlayaraq sayılır. Ödəniş günləri borcalanın ixtiyarında olan hər hansı möhləti nəzərə almadan müəyyən edilir.

Şirkətə pul yatırımı və ya borcalanlara verilən korporativ kreditlər üzrə kredit riskinin ilkin tanınmadan sonra əhəmiyyətli dərəcədə artdığını Şirkətin başqa cür dövrü olaraq kəmiyyət təhlilində tam əks etdirilməyən kredit riski idarəçiliyi prosesləri ilə əlaqədar keyfiyyət amillərinə əsasən də demək olar. Bu zaman müəyyən yüksək risk meyarlarına cavab verən risklər nəzərə alınır, məsələn, nəzarət siyahısında olan yatırım. Belə keyfiyyət amilləri ekspert mülahizəsinə və müvafiq keçmiş təcrübəyə əsaslanır.

Kredit riskində ilkin tanınma ilə müqayisədə əhəmiyyətli artımın olmadığına dair dəlil olarsa, maliyyə alətinə dair zərər ehtiyatı yenidən 12-aylıq EOKZ kimi hesablanır.

PD-nun müddət strukturunun yaradılması

Şirkətin mikrokreditləri üçün defolt ehtimalı (PD %) Markov zəncirləri üsulu ilə, yəni verilmiş təhlil dövründə gecikmə dövrlərinin intervalları üzrə stoxastik kredit matrisləri ilə hesablanır.

Belə dövr kimi Şirkət 12-aylıq intervalı götürməyə qərar vermişdir. İllik interval 12 ay təşkil edən orta kredit dövrünə uyğun seçilmişdir.

PD-nun hesablanması üçün təhlil dövrünün başlanğıcında olan bütün mikrokreditlər gecikmə intervallarına uyğun qiymətləndirilmişdir.

- "vaxtı keçməmiş",
- "vaxtı 1-30 gün keçmiş",
- "vaxtı 31-60 gün keçmiş",
- "vaxtı 61-90 gün keçmiş",
- "vaxtı 90 gündən çox keçmiş".

Daha sonra baxılan dövrün sonunda eyni mikrokredit portfeli məlumat kateqoriyalarına uyğun qiymətləndirilir.

Dövrün əvvəlində olan hər kredit kateqoriyasının hansı hissəsinin baxılan dövrdə "vaxtı 90 gündən çox keçmiş" kateqoriyasına keçdiyi təhlil edilir.

Haqq-hesab tarixindən əvvəlki il üçün müvafiq mikrokredit kateqoriyasının nümayiş etdirdiyi keçid faizi bu gecikmə intervalında mikrokreditlər üçün "ilk ilin" defolt ehtimalı kimi tanınır.

M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı) 31 dekabr 2024 - cü il tarixində başa çatan il üzrə

4 Əsas uçot siyasətinin xülasəsi (davamı)

4.18 Uçot siyasətlərinin tətbiqində rəhbərliyin əhəmiyyətli mühakiməsi (davamı)

4.18.3 Maliyyə alətlərinin dəyərsizləşməsi (davamı)

Defoltun açıqlaması

- Kredit-dəyərsizləşmiş aktivlər üçün meyarlara dair ətraflı məlumat üçün Qeyd 4.5.-ə baxın.

Proqnoz məlumatının tətbiqi

Şirkət həm alətin kredit riskinin ilkin tanınmasından sonra əhəmiyyətli dərəcədə artıb-artmadığına dair qiymətləndirməsinə, həm də ECL-nin ölçülməsinə gələcəyə hesablanmış məlumatları daxil edir. Şirkət perspektiv məlumatların qiymətləndirilməsində ekspert mülahizəsindən istifadə edir. Bu qiymətləndirmə həm də xarici məlumatlara əsaslanır.

ECL ölçülməsi

ECL-in ölçülməsi üzrə əsas ilkin məlumatlar aşağıdakı dəyişənlərin müddət strukturundan ibarətdir:

- defolt ehtimalı (PD);
- defolt zamanı zərər (LGD);
- defolt zamanı riskli məbləğ (EAD).

Mərhələ 1-də risklər üçün ECL 12-aylıq PD-u LGD və EAD-a vurmaqla hesablanır. Daimi ECL daimi PD-u LGD və EAD-ə vurmaqla hesablanır.

PD-ların proqnozlaşdırılması metodologiyası "PD-un müddət strukturunun yaradılması" başlığı altında müzakirə edilmişdir.

Şirkət LGD parametrlərini defoltlu kontragentlərə qarşı iddialar üzrə vəsaitlərin qaytarılma əmsalı tarixçəsi əsasında hesablayır.

Şirkətdə defolt kreditlərin bərpaolma qabiliyyəti kredit defoltu tarixindən sonra 9-aylıq interval ərzində nəzərdən keçirilir. Şirkət siyasətinə əsasən 360 gündən çox gecikmiş bütün risklər üzrə 100% ECL hesablanır. 90 günlük gecikmə və 360 günlük gecikmə arasındakı dövr olduğunu nəzərə aldıqda bu fakt 9 aylıq dövrü də əsaslandırır. EAD defolt zamanı riskli mövqenin gözlənilən məbləğini təqdim edir. Şirkət EAD-ni cari risk məbləği, müqavilə əsasında və amortizasiya nəticəsində cari məbləğə mümkün dəyişikliklər əsasında hesablayır. Maliyyə aktivinin EAD-si defolt zamanı ümumi balans dəyərində bərabərdir.

Yuxarıda qeyd edildiyi kimi və Mərhələ 1 maliyyə aktivləri üçün maksimum 12-aylıq PD-dən istifadə etməklə, Şirkət kredit riskinə məruz qaldığı maksimal müqavilə müddəti ərzində (o cümlədən borcalanın müddəti uzatmaqla bağlı variantları) defolt riskini nəzərə almaqla ECL-i ölçür (hətta risklərin idarə edilməsi məqsədləri üçün Şirkət daha uzun müddəti nəzərdə tutduqda belə).

5 Xalis faiz gəlirləri

	2024	2023
Faiz gəlirləri	AZN '000'	AZN '000'
Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə faiz gəlirləri	10,885	8,268
	10,885	8,268
Faiz xərcləri		
Əlaqəli tərəfdən kreditlər üzrə faiz xərcləri (qeyd 17)	(262)	(65)
	(262)	(65)
Ümumi xalis faiz gəlirləri	10,623	8,203

M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)

31 dekabr 2024 - cü il tarixində başa çatan il üzrə

6 Maliyyə aktivlərində gözlənilən kredit itkisinin bərpası (EOKZ) – xalis

31 dekabr 2024-cü il tarixinə gözlənilən kredit itkisi aşağıdakı kimidir:

Qeyd	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	CƏMİ
	AZN '000'	AZN '000'	AZN '000'	AZN '000'
Müştərilərə verilən kreditlər				
Yaranmış və ya alınmış yeni maliyyə aktivləri	11	(248)	(35)	(63)
Qazanc ehtiyatının xalis yenidən ölçülməsi	11	54	43	613
Ümumi gözlənilən kredit itkisinin bərpası (EOKZ)		(194)	8	550
				364

31 dekabr 2023-cü il tarixinə gözlənilən kredit itkisi aşağıdakı kimidir:

Qeyd	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	CƏMİ
	AZN '000'	AZN '000'	AZN '000'	AZN '000'
Müştərilərə verilən kreditlər				
Yaranmış və ya alınmış yeni maliyyə aktivləri	11	(207)	(34)	(97)
Qazanc ehtiyatının xalis yenidən ölçülməsi	11	421	51	337
Ümumi gözlənilən kredit itkisinin bərpası (EOKZ)		214	17	240
				471

7 Əmək haqqı xərcləri

	2024	2023
	AZN '000'	AZN '000'
İşçilər üzə əmək haqqı	2,873	2,446
Azərbaycan Respublikası Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna xərclər	534	401
Cəmi əmək haqqı xərcləri	3,407	2,847

8 Sair ümumi və inzibati xərclər

	2024	2023
	AZN '000'	AZN '000'
Peşəkar xidmətlər	361	247
İcarə xərcləri	187	221
Rabitə və informasiya xidmətləri	95	86
Ofis ləvazimatları	84	85
Səyahət xərcləri	83	57
İstifadə hüququ aktivlərinin amortizasiyası (qeyd 12.2)	77	35
Əmlak və avadanlıqların amortizasiyası (qeyd 12)	57	52
Nəqliyyat vasitələrinin istismarı xərcləri	53	49
Kommunal xidmətlər	46	41
Təmir və istismar xərcləri	26	24
Qeyri-maddi aktivlərin amortizasiyası (qeyd 12.1)	18	22

M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)

31 dekabr 2024 - cü il tarixində başa çatan il üzrə

8 Sair ümumi və inzibati xərclər (davamı)

Reklam və marketinq	10	16
İcarə öhdəliyi üzrə faiz xərcləri	22	3
Digər xərclər	5	3
	1,124	941

9 Vergitutma

Vergi xərcləri

31 dekabr 2024 və 2023-cü il tarixlərində başa çatan il ərzində Azərbaycanda şirkətlərin mənfəəti üçün vergi dərəcəsi 20% təşkil edib. Vergi dərəcəsinin növbəti maliyyə ili üçün eyni qalacağı gözlənilir. Gəlir vergisi xərcləri aşağıdakı kimi təhlil edilə bilər:

	2024 AZN '000'	2023 AZN '000'
Cari vergi xərcləri	(1,378)	(957)
Təxirə salınmış vergi gəliri	5	8
	(1,373)	(949)

Vergi xərclərinin əsas komponentləri və gözlənilən vergi xərclərinin şirkətin daxili effektiv vergi dərəcəsinə əsasən 20% (2023: 20%) ilə mənfəət və ya zərər hesabında verilmiş vergi xərcləri əsasında uzlaşdırılması aşağıda verilmişdir:

	2024 AZN '000'	2023 AZN '000'
Vergidən əvvəlki mənfəət	7,044	5,112
Effektiv vergi dərəcəsi	20%	20%
Gözlənilən vergi xərcləri	(1,409)	(1,022)
Düzəlişlər:		
Vergiye cəlb edilməyən gəlir və xərclər - xalis	31	65
Çıxarılabilən müvəqqəti fərqlərin təsiri	5	8
Faktiki gəlir vergisi xərcləri	(1,373)	(949)

Cari vergi öhdəliyi

Cari vergidə hərəkət aşağıdakı kimidir:

	2024 AZN '000'	2023 AZN '000'
1 yanvar tarixinə qalıq,	332	(103)
İl üzrə xərclər	1,378	957
İl üzrə ödənişlər	(1,349)	(522)
31 dekabr tarixinə qalıq,	361	332

M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı) 31 dekabr 2024 - cü il tarixində başa çatan il üzrə

9 Vergitutma (davamı)

Təxirə salınmış vergi

Təxirə salınmış vergilər maliyyə hesabatı məqsədləri üçün aktiv və öhdəliklərin balans dəyəri ilə vergi məqsədləri üçün istifadə olunan məbləğlər arasındakı müvəqqəti fərqlərin xalis vergi təsirlərini əks etdirir. Eyni vergi yurisdiksiyası daxilində qalıqların əvəzləşdirilməsi nəzərə alınmadan il ərzində təxirə salınmış gəlir vergisi aktivləri və öhdəliklərindəki hərəkət aşağıdakı kimidir:

	2024	2023
	AZN '000'	AZN '000'
1 yanvar tarixinə qalıq,	44	36
İl üzrə tanınmış təxirə salınmış vergi aktivləri	5	8
31 dekabr tarixinə qalıq,	49	44

Azərbaycanda MHBS ilə qanuni vergitutma qaydaları arasındakı fərqlər maliyyə hesabatı məqsədləri üçün aktiv və öhdəliklərin balans dəyəri ilə onların vergi bazaları arasında müvəqqəti fərqlərə səbəb olur. Bu müvəqqəti fərqlərdəki hərəkətlərin vergiyə təsiri aşağıda ətraflı təsvir edilmişdir.

	1 yanvar 2023	İl üçün hərəkət	31 dekabr 2023	İl üçün hərəkət	31 dekabr 2023
	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər	13	3	16	3	19
İcarə öhdəlikləri	4	-	4	59	63
İstifadə hüququ olan aktivlər	(4)	-	(4)	(58)	(62)
İstifadə edilməmiş məzuniyyət öhdəliyi	23	5	28	1	29
	36	8	44	5	49

10 Pul vəsaiti və onların ekvivalentləri

	2024	2023
	AZN '000'	AZN '000'
Kassada nağd pul qalıqları	4	21
Bank hesablarında qalıqlar	301	282
	305	303
Çıxılsın: gözlənilən kredit itkisi üçün ehtiyat	-	-
Pul vəsaiti və onların ekvivalentləri	305	303

Aşağıdakı cədvəldə gözlənilən kredit itkisi ehtiyatı üçün ilkin və son qalığın uzlaşdırılması göstərilir:

	2024	2023
	AZN '000'	AZN '000'
1 yanvar tarixinə qalıq	-	3
Dövr ərzində gəlir	-	(3)
31 dekabr tarixinə qalıq	-	-

M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı) 31 dekabr 2024 - cü il tarixində başa çatan il üzrə

10 Pul vəsaiti və onların ekvivalentləri (davamı)

Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat üçün pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri aşağıdakıları əhatə edir:

	2024	2023
	AZN '000'	AZN '000'
Kassada nağd pul qalıqları	4	21
Bank hesablarında qalıqlar	301	282
Pul vəsaiti və onların ekvivalentləri	305	303

11 Müştərilərə verilmiş kreditlər

	2024	2023
	AZN '000'	AZN '000'
Müştərilərə verilən kreditlər, ümumi	34,191	24,896
Çıxılsın: dəyərsizləşmə itkisi üçün ehtiyat	(515)	(531)
Müştərilərə verilmiş kreditlər, xalis	33,676	24,365

Kredit portfelinin coğrafi təhlili

Müştərilərə kreditlər Azərbaycan Respublikasının daxilində olan şəxslərə verilmişdir.

Əhəmiyyətli kredit riskləri

31 dekabr 2024 və 2023-cü il tarixlərinə Şirkətin kredit qalıqları kapitalın 10%-dən çox borcalanları və ya əlaqəli borcalanlar qrupu yoxdur.

31 dekabr 2024-cü il tarixinə müştərilərə verilən kreditlər üzrə faiz dərəcələri illik 1%-dən 49,9%-ə qədər (2023: 1%-dən 49,9%-ə) dəyişib. Prezidentin 2019-cu ildə verdiyi sərəncama əsasən, milli valyutanın devalvasiyasının təsirlərinin yumşaldılması məqsədi ilə müəyyən kreditlər 1% faiz dərəcəsi ilə verilib.

Kredit portfelinin ödəmə müddəti hesabat tarixindən kreditlərin müqavilə üzrə ödəmə müddətinə qədər qalan müddəti əks etdirən 20(f) qeydində təqdim olunur.

31 dekabr 2024-cü il tarixinə müştərilərə verilən kredit üçün gözlənilən kredit zərərindəki (EOKZ) hərəkət aşağıdakı kimidir:

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	CƏMİ
	AZN '000'	AZN '000'	AZN	AZN '000'
EOKZ ehtiyatı				
1 yanvar tarixinə qalıq	220	46	265	531
Mərhələ 1-yə köçürülmə	-	-	-	-
Mərhələ 2-yə köçürülmə	(8)	8	-	-
Mərhələ 3-ə köçürülmə	(150)	(3)	153	-
Zərər ehtiyatının xalis yenidən ölçülməsi	(54)	(43)	(613)	(710)
Yeni maliyyə aktivləri	248	35	63	346
Əvvəllər silinmiş kreditlərin qaytarılması	-	-	806	806
İl ərzində silinmələr	-	-	(458)	(458)
CƏMİ	256	43	216	515

M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)

31 dekabr 2024 - cü il tarixində başa çatan il üzrə

11 Müştərilərə verilmiş kreditlər (davamı)

Əhəmiyyətli kredit riskləri (davamı)

31 dekabr 2023-cü il tarixinə müştərilərə verilən kredit üçün gözlənilən kredit zərərindəki (EOKZ) hərəkət aşağıdakı kimidir:

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	CƏMİ
	AZN '000'	AZN '000'	AZN '000'	AZN '000'
EOKZ ehtiyatı				
1 yanvar tarixinə qalıq	284	45	277	606
Mərhələ 2-yə köçürülmə	(12)	12	-	-
Mərhələ 3-ə köçürülmə	162	6	(168)	-
Yeni maliyyə aktivləri	207	34	97	338
Zərər ehtiyatının xalis yenidən ölçülməsi	(421)	(51)	(337)	(809)
Əvvəllər silinmiş kreditlərin qaytarılması	-	-	829	829
İl ərzində silinmələr	-	-	(433)	(433)
CƏMİ	220	46	265	531

31 dekabr 2024-cü il tarixinə müştərilərə verilən kreditlər aşağıdakı cədvəldə əks olunmuşdur:

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	CƏMİ
	AZN '000'	AZN '000'	AZN '000'	AZN '000'
Müştərilərə verilən kreditlər				
Vaxtı keçməmiş	33,713	-	-	33,713
Vaxtı 30-gündən az keçmiş	156	-	2	158
Vaxtı 30-90 gün keçmiş	-	68	4	72
Vaxtı 91-180 gün keçmiş	-	-	248	248
Vaxtı 181-360 gün keçmiş	-	-	-	-
Cəmi	33,869	68	254	34,191
Çıxılsın: gözlənilən kredit itkisi (EOKZ)	(256)	(43)	(216)	(515)
Müştərilərə verilən kreditlər, xalis	33,613	25	38	33,676

31 dekabr 2023-cü il tarixinə müştərilərə verilən kreditlər aşağıdakı cədvəldə əks olunmuşdur:

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	CƏMİ
	AZN '000'	AZN '000'	AZN '000'	AZN '000'
Müştərilərə verilən kreditlər				
Vaxtı keçməmiş	24,401	-	-	24,401
Vaxtı 30-gündən az keçmiş	112	-	1	113
Vaxtı 30-90 gün keçmiş	-	74	3	77
Vaxtı 91-180 gün keçmiş	-	-	305	305
Vaxtı 181-360 gün keçmiş	-	-	-	-
Cəmi	24,513	74	309	24,896
Çıxılsın: gözlənilən kredit itkisi (EOKZ)	(220)	(46)	(265)	(531)
Müştərilərə verilən kreditlər, xalis	24,293	28	44	24,365

M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)

31 dekabr 2024 - cü il tarixində başa çatan il üzrə

12 Bina və avadanlıqlar

	İcarə obyektinin yaxşılaşdırılması AZN '000'	Kompüter və rabitə avadanlıqları AZN '000'	Mebel və avadanlıqlar AZN '000'	Nəqliyyat vasitələri AZN '000'	Cəmi AZN '000'
2024					
İlkin dəyər					
1 yanvar tarixinə qalıq	1	284	334	78	697
Alışlar	-	55	8	-	63
Xaricəlmələr	-	(10)	(11)	-	(21)
Qeyri-maddi aktivlərə yenidən təsnif edilmişdir	-	(33)	-	-	(33)
Silinmə	(1)	(8)	(14)	-	(23)
31 dekabr tarixinə qalıq	-	288	317	78	683
Yığılmış amortizasiya					
1 yanvar tarixinə qalıq	-	202	291	78	571
Amortizasiya xərcləri (qeyd 8)	-	40	17	-	57
Xaricəlmələr üzrə köhnəlmə	-	(10)	(11)	-	(21)
Qeyri-maddi aktivlərə yenidən təsnif edilmişdir	-	(17)	-	-	(17)
Silinmə	-	(23)	-	-	(23)
31 dekabr tarixinə qalıq	-	192	297	78	567
Xalis balans dəyəri					
31 dekabr tarixinə qalıq	-	96	20	-	116

Şirkət 16 №-li "İcarələr" adlı MHBS-a uyğun olaraq icarəyə götürülmüş ofis binası ilə bağlı qalan icarə ödənişlərinin cari dəyəri ilə icarə öhdəliyini uçota almışdır.

M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)

31 dekabr 2024 - cü il tarixində başa çatan il üzrə

12 Bina və avadanlıqlar (davamı)

	İcarə obyektinin yaxşılaşdırılması AZN '000'	Kompüter və rabitə avadanlıqları AZN '000'	Mebel və avadanlıqlar AZN '000'	Nəqliyyat vasitələri AZN '000'	Cəmi AZN '000'
2023					
İlkin dəyər					
1 yanvar tarixinə qalıq	1	281	380	78	740
Alışlar	-	17	39	-	56
Xaricəlmələr	-	(14)	(85)	-	(99)
31 dekabr tarixinə qalıq	1	284	334	78	697
Yığılmış amortizasiya					
1 yanvar tarixinə qalıq	-	192	348	78	618
Amortizasiya xərcləri (qeyd 8)	-	24	28	-	52
Xaricəlmələr üzrə köhnəlmə	-	(14)	(85)	-	(99)
31 dekabr tarixinə qalıq	-	202	291	78	571
Xalis balans dəyəri					
31 dekabr tarixinə qalıq	1	82	43	-	126

M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli cəmiyyəti Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı) 31 dekabr 2024 - cü il tarixində başa çatan il üzrə

12.1 Qeyri-maddi aktivlər

	2024 AZN '000'	2023 AZN '000'
İlkin dəyər		
1 yanvar tarixinə qalıq	77	61
Alışlar	6	16
Əmlak və avadanlıqlardan yenidən təsnif edilmişdir	33	-
31 dekabr tarixinə qalıq	116	77
Yığılmış amortizasiya		
1 yanvar tarixinə qalıq	52	30
Amortizasiya xərcləri (qeyd 8)	18	22
Əmlak və avadanlıqlardan yenidən təsnif edilmişdir	17	-
31 dekabr tarixinə qalıq	87	52
Xalis balans dəyəri		
31 dekabr tarixinə qalıq	29	25

12.2 Aktivlərdən istifadə hüququ

	2024 AZN '000'	2023 AZN '000'
İlkin dəyər		
1 yanvar tarixinə qalıq	36	47
Alışlar	367	36
Xaricəlmələr	(36)	(47)
Balance at December 31,	367	36
Yığılmış amortizasiya		
1 yanvar tarixinə qalıq	16	28
İl üzrə amortizasiya xərcləri (qeyd 8)	77	35
Xaricəlmələr	(36)	(47)
31 dekabr tarixinə qalıq	57	16
Xalis balans dəyəri		
31 dekabr 2024-ci il	310	20

13 Sair aktivlər

	2024 AZN '000'	2023 AZN '000'
Onlayn ödəmə sistemləri üzrə debitor borcları	347	233
Cəmi sair maliyyə aktivlər	347	233
Qeyri-maliyyə aktivlər		
Avans ödənişləri	76	73
Digər debitor borclar	3	3
Cəmi sair qeyri-maliyyə aktivləri	79	76
Cəmi sair aktivlər	426	309

M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli cəmiyyəti Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı) 31 dekabr 2024 - cü il tarixində başa çatan il üzrə

14 Sair öhdəliklər

	2024	2023
	AZN '000'	AZN '000'
İcarə öhdəliyi (qeyd 14.1)	316	19
Hesablanmış öhdəliklər	148	140
Cəmi sair maliyyə öhdəlikləri	464	159
Qeyri-maliyyə öhdəlikləri		
Digər öhdəliklər	46	38
Cəmi sair qeyri-maliyyə öhdəliklər	46	38
Cəmi sair öhdəliklər	510	197

14.1 İcarə öhdəliyi

	2024	2023
	AZN '000'	AZN '000'
Ununmüddətli icarə öhdəliyi	203	-
Qısamüddətli icarə öhdəliyi	113	19
	316	19

Aşağıdakı cədvəl açılışdan bağlanmış balansına qədər uzlaşmaları göstərir.

	2024	2023
	AZN	AZN
1 yanvar tarixinə qalıq	19	19
İcarə öhdəliyinin tanınması	367	36
Faiz xərcləri (qeyd 8)	22	3
İcarə öhdəliyinin və faiz xərclərinin ödənilməsi	(92)	(39)
31 dekabr tarixinə qalıq	316	19

İcarə öhdəliyi

31 dekabr 2024-ci il	1 ildən az	1 -5 il arası	Cəmi
	AZN '000'	AZN '000'	AZN '000'
Minimum icarə ödənişləri	148	224	372
Maliyyə xərcləri	(35)	(21)	(56)
Xalis cari dəyər	113	203	316
31 dekabr 2023-ci il	1 ildən az	1 -5 il arası	Cəmi
	AZN '000'	AZN '000'	AZN '000'
Minimum icarə ödənişləri	20	-	20
Maliyyə xərcləri	(1)	-	(1)
Xalis cari dəyər	19	-	19

M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli cəmiyyəti Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)

31 dekabr 2024 - cü il tarixində başa çatan il üzrə

15 Nizamnamə kapitalı

Nizamnamə kapitalı Şirkətin səhmdarı tərəfindən qoyulan məbləğdən ibarətdir. Şirkətin səhmdarı Şirkətin səhmdarının illik və ümumi yığıncaqlarında səs vermək hüququna malikdir.

16 Təəhhüdlər və şərti öhdəliklər

Əməliyyat mühiti

Şirkətin əsas əməliyyatları Azərbaycan Respublikasında aparılır. Azərbaycan iqtisadiyyatı gücləndirmək və şaxələndirmək üçün iqtisadi islahatları və hüquqi, vergi və normativ bazasını inkişaf etdirməyi davam etdirir. Bu baxımdan, Azərbaycan 2016-cı ildə milli iqtisadiyyatın və əsas iqtisadiyyat sahələrinin inkişafına dair strateji yol xəritələrini təsdiqləyib. Azərbaycan Respublikasında vergi, valyuta dəyişməsi və gömrük qanunvericiliyi də daxil olmaqla, qanunvericilik sürətlə dəyişir. Azərbaycan Respublikasının gələcək iqtisadi istiqaməti daha çox hökumət tərəfindən həyata keçirilən iqtisadi, maliyyə, qanunvericilik və monetar tədbirlərin həyata keçirilməsindən asılıdır. Bununla belə, Şirkətin maliyyə vəziyyətinə Azərbaycanda baş verən hadisələr təsir etməkdə davam edəcək; Şirkət hesab etmir ki, onun əməliyyatları ilə bağlı bu gözlənilməz hallar Azərbaycan Respublikasındakı analoji müəssisələrdən daha əhəmiyyətlidir. Şirkət rəhbərliyi mövcud şəraitdə bu hadisələri diqqətlə izləyir və yaxın gələcəkdə Şirkətin biznesinin davamlılığını və inkişafını dəstəkləmək üçün lazımi tədbirlər görür. Bu maliyyə hesabatlarına bu qeyri-müəyyənliklərin gələcək aydınlaşdırılması nəticəsində yarana biləcək hər hansı düzəlişlər daxil edilmir. Bu cür düzəlişlər, əgər varsa, onların məlum olduğu və qiymətləndirilə biləcəyi dövrdə hesabat veriləcəkdir.

Məhkəmə icraatı

Adi iş prosesində Şirkət qanuni hərəkətlərə və şikayətlərə məruz qalır. Rəhbərlik hesab edir ki, əgər varsa, bu cür hərəkətlərdən və ya şikayətlərdən irəli gələn son öhdəlik maliyyə vəziyyətinə və ya gələcək əməliyyatların nəticələrinə əhəmiyyətli dərəcədə mənfi təsir göstərməyəcək. Bundan əlavə, 31 dekabr 2023-cü il tarixinə Şirkətə qarşı heç bir əhəmiyyətli iş yoxdur, çünki işçi tərəfindən heç bir öhdəliyi olmayan yalnız bir iş var.

Vergitutma

Azərbaycan Respublikasının komməriya qanunvericiliyi, o cümlədən vergi qanunvericiliyi birdən çox şərhə yol verə bilər. Bundan əlavə, vergi orqanlarının sahibkarlıq fəaliyyəti ilə bağlı özbaşına qərarlar verməsi riski var. Rəhbərliyin Şirkətin biznes fəaliyyəti ilə bağlı mülahizələrinə əsaslanan rəftar vergi orqanları tərəfindən etiraz edilərsə, Şirkət əlavə vergilər, cərimələr və faizlər üçün hesablanı bilər. Bu cür qeyri-müəyyənlik maliyyə alətlərinin qiymətləndirilməsi, dəyərsizləşmə üzrə zərərər üçün ehtiyatın qiymətləndirilməsi və əqdlərin bazar qiymətlərinin müəyyən edilməsi ilə bağlı ola bilər. Bundan əlavə, belə qeyri-müəyyənlik vergi tutulan mənfəətin aşağı qiymətləndirilməsi kimi müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar və debitor borcları üzrə dəyərsizləşmə üzrə zərərər üçün ehtiyatın yaradılması və bərpası üzrə müvəqqəti fərqlərin qiymətləndirilməsi ilə bağlı ola bilər.

M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli cəmiyyəti Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı) 31 dekabr 2024 - cü il tarixində başa çatan il üzrə

16 Təəhhüdlər və şərti öhdəliklər (davamı)

Vergitutma (davamı)

Ümumiyyətlə, vergi ödəyiciləri yoxlama ilindən əvvəlki üç təqvim ili ilə bağlı vergi yoxlamalarına məruz qalırlar. Bununla belə, başa çatmış yoxlamalar yuxarı vergi müfəttişliklərinin tabeliyində olan vergi müfəttişliklərində aparılan vergi yoxlamalarının nəticələrinə baxaraq sonrakı əlavə vergi yoxlamalarının aparılması imkanını istisna etmir. Rəhbərlik 31 dekabr 2023-cü il tarixinə müvafiq qanunvericiliyin şərhinin məqsədəuyğun olduğuna və Şirkətin vergi və valyuta mövqelərinin davam etdiriləcəyinə inanır.

17 Əlaqəli tərəflər

Şirkət normal fəaliyyəti zamanı BMHS tərəfindən verilmiş MHBS-da əks olunmuş əlaqəli tərəf anlayışına daxil olan digər müəssisələrlə iş aparır. Bu əməliyyatlar adi iş prosesində həyata keçirilir və maliyyə və əməliyyat qərarlarının qəbul edilməsində təşkilatlara əhəmiyyətli təsir göstərmək və ya əksinə, hər ikisi tərəfindən və ya dolayısı ilə razılaşdırılmış məbləğlər olan mübadilə məbləğləri ilə ölçülür və ya Şirkət və digər təşkilat ümumi nəzarətə və ya əhəmiyyətli təsirə, əsas idarəetmə heyətinə və digər əlaqəli tərəflərə məruz qalır.

Əlaqəli tərəfdən alınmış kredit

	2024 AZN '000'	2023 AZN '000'
Əlaqəli tərəfdən alınmış kredit	<u>4,928</u>	<u>1,222</u>

2023 və 2024-cü illər ərzində Şirkət əlaqəli tərəfdən kreditlər əldə etmişdir. Bu kreditlər müvafiq kredit müqavilələrinə uyğun olaraq 2026-cı ilin martında, 2029-cu ilin fevralında və 2029-cu ilin avqustunda tam ödəniləcək. Bu kreditlər üzrə faiz dərəcəsi illik 5,6-10,1% arasında dəyişir.

Əlaqədar tərəfdən kreditin hərəkəti aşağıdakı kimidir:

	2024 AZN '000'	2023 AZN '000'
1 yanvar tarixinə qalıq	1,222	-
İl ərzində əlavələr	4,318	1,457
İl ərzində faiz xərcləri	262	65
İl ərzində faizlərin ödənilməsi	(262)	(65)
Xarici valyuta mübadiləsi üzrə gəlirlər	(612)	(235)
31 dekabr tarixinə qalıq	<u>4,928</u>	<u>1,222</u>

Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar

İl ərzində əlaqəli tərəflərlə bağlanmış əməliyyatların təfərrüatları aşağıda verilmişdir.

	2024 AZN '000'	2023 AZN '000'
Əlaqəli tərəfdən alınmış kredit üzrə faiz xərcləri	<u>262</u>	<u>65</u>

M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli cəmiyyəti Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı) 31 dekabr 2024 - cü il tarixində başa çatan il üzrə

17 Əlaqəli tərəflər (davamı)

Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar (davamı)

Əsas rəhbər işçilərin əmək haqqı və digər müavinətləri aşağıdakı kimi idi:

	2024	2023
	AZN '000'	AZN '000'
Qısamüddətli müavinətlər - əmək haqqı və bonuslar	105	122

18 Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri üzrə kateqoriyalar

Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda göstərilən balans dəyəri aşağıdakı aktiv və öhdəlik kateqoriyalarına aiddir:

	Qeydlər	2024	2023
		AZN '000'	AZN '000'
Maliyyə aktivləri			
Amortizasiya olunmuş maya dəyəri ilə ölçülən maliyyə aktivləri:			
Pul vəsaiti və onların ekvivalentləri	10	305	303
Müştərilərə verilən kreditlər	11	33,676	24,365
Digər maliyyə aktivləri	13	347	233
Cəmi:		34,328	24,901
Amortizasiya olunmuş maya dəyəri ilə ölçülən maliyyə öhdəlikləri:			
Əlaqədar tərəfdən kreditlər	17	4,928	1,222
Digər maliyyə öhdəlikləri	14	464	159
Cəmi:		5,392	1,381

Maliyyə alətlərinin hər kateqoriyası üçün uçot siyasətinin təsviri üçün 4.5 qeydinə baxın. Şirkətin maliyyə aləti riskinin, o cümlədən risklərin idarə edilməsi məqsədləri və siyasətinin təsviri 20 sayılı qeyddə verilmişdir. Ədalətli dəyərlərə aid məlumatlar 18 sayılı qeyddə təqdim edilmişdir.

19 Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərinin ölçülməsi

Ədalətli dəyər, aktivin satılması üçün alınacaq və ya qiymətləndirmə tarixində bazar iştirakçıları arasında nizamlı bir əməliyyatda öhdəliyi köçürmək üçün ödənilən qiymətdir. Buna görə xərc metodu ilə ədalətli dəyər hesablamaları arasındakı fərqlər yarana bilər. Ədalətli dəyərin tərifinin əsasını müəssisənin heç bir niyyəti və ya ləğvi, əməliyyat miqyasını əhəmiyyətli dərəcədə azaltması və ya əlverişsiz şərtlərlə əməliyyat aparması lazım olmayan bir narahatlıq ehtimal edir. Rəhbərliyin qiymətləndirmələrinə görə, maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda ədalətli dəyəri ilə göstərilməyən Şirkətin maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri aşağıda göstərilmişdir:

	2024		2023	
	Qalıq dəyər	Ədalətli dəyər	Qalıq dəyər	Ədalətli dəyər
	AZN '000'	AZN '000'	AZN '000'	AZN '000'
Maliyyə aktivləri				
Pul vəsaiti və pul vəsaiti ekvivalentləri (qeyd 10)	305	305	303	303
Müştərilərə verilən kreditlər (qeyd 11)	33,676	33,676	24,365	24,365
Digər maliyyə aktivləri (qeyd 13)	347	347	233	233
Cəmi	34,328	34,328	24,901	24,901

M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli cəmiyyəti Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)

31 dekabr 2024 - cü il tarixində başa çatan il üzrə

19 Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərinin ölçülməsi (davamı)

	2024		2023	
	Qalıq dəyəri	Ədalətli dəyər	Qalıq dəyəri	Ədalətli dəyər
	AZN	AZN	AZN	AZN
Maliyyə öhdəlikləri	'000'	'000'	'000'	'000'
Əlaqəli tərəfdən alınmış kreditlər (qeyd 17)	4,928	4,928	1,222	1,222
Digər maliyyə öhdəlikləri (qeyd 14)	464	464	159	159
Cəmi	5,392	5,392	1,381	1,381

Maliyyə öhdəliklərini ödəmək üçün kifayət qədər maliyyə aktivləri mövcuddur. Ədalətli dəyərlə ölçülən maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdakı aktivlər və öhdəliklər ədalətli dəyər iyerarxiyasının üç səviyyəsinə əsasən qruplaşdırılmışdır. Bu qruplaşdırma ədalətli dəyərin ölçülməsində istifadə olunan əhəmiyyətli məlumatların ən aşağı səviyyəsinə əsasən müəyyən edilir:

- 1-ci səviyyə: eyni aktiv və ya öhdəliklər üçün aktiv bazarlarda kotirovka edilmiş qiymətlər (düzəldilməmiş).
- 2-ci səviyyə: 1-ci səviyyəyə daxil edilmiş birbaşa (yəni qiymət olaraq) və ya dolayı (yəni qiymətlərdən irəli gələn) müşahidə edilə bilən qiymətlər xaricində daxilolmalar.
- 3-cü səviyyə: müşahidə olunan bazar məlumatlarına əsaslanmayan aktiv və ya öhdəlik üçün daxilolmalar (müşahidə olunmayan məlumatlar).

31 dekabr 2024-cü il və 31 dekabr 2023-cü il tarixlərinə ədalətli dəyərlə qiymətləndirilmiş maliyyə aktivləri və öhdəlikləri yoxdur.

20 Risklərin idarə edilməsi, korporativ idarəetmə və daxili nəzarət

a) Korporativ idarəetmə üzrə cərcivə sənədi

Şirkət Azərbaycan qanunvericiliyinə uyğun olaraq məhdud məsuliyyətli Şirkət kimi qurulub. Şirkətin ali idarəetmə orqanı Müşahidə Şurasıdır. Müşahidə Şurası şirkətin direktorunu təyin edir. Direktor Müşahidə Şurasının qərarlarının icrasına cavabdehdir. Şirkətin nizamnaməsində Müşahidə Şurası tərəfindən təsdiqlənən və Direktor tərəfindən təsdiqlənən qərarların siyahısı əks olunmuşdur. Şirkətin ümumi fəaliyyətini Şirkətin yeganə icraedici orqanı - Direktor idarə edir. Şirkət direktoru Müşahidə Şurasının qərarlarının icrasına cavabdehdir. Şirkət direktoru Şirkətin Müşahidə Şurasına hesabat verir.

b) Daxili nəzarət siyasəti və prosedurları

Direktor, əməliyyatların miqyası və xarakteri ilə mütənasib olan Şirkətdə daxili nəzarətin inkişafı, həyata keçirilməsi və saxlanılması üçün məsuliyyət daşıyır.

Daxili nəzarətin məqsədi aşağıdakıları təmin etməkdir:

- risklərin düzgün və hərtərəfli qiymətləndirilməsi və idarə edilməsi
- müvafiq işləmə və mühasibat və maliyyə hesabatları funksiyaları, o cümlədən əməliyyatların düzgün təsdiqlənməsi, işlənməsi və qeyd edilməsi
- mühasibat uçotu sənədlərinin, idarəetmə məlumatlarının, tənzimləmə hesabatlarının və s. tamlığı, düzgünlüyü və vaxtında verilməsi
- IT-sistemlərin, məlumatların və sistemlərin bütövlüyü və qorunmasının etibarlılığı

M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli cəmiyyəti Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)

31 dekabr 2024 - cü il tarixində başa çatan il üzrə

20 Risklərin idarə edilməsi, korporativ idarəetmə və daxili nəzarət (davamı)

(b) Daxili nəzarət siyasəti və prosedurları (davamı)

- saxta və ya qeyri-qanuni fəaliyyətlərin, o cümlədən əmlakın mənimsənilməsinin qarşısının alınması
- qanun və qaydalara uyğunluq.

Rəhbərlik risklərin müəyyənləşdirilməsi və qiymətləndirilməsi, nəzarətin tərtib edilməsi və onların effektivliyinin monitorinqi üçün məsuliyyət daşıyır. Rəhbərlik, Şirkətin daxili nəzarətinin effektivliyini izləyir və vaxtaşırı əlavə nəzarət tətbiq edir və ya mövcud nəzarətləri zəruri hesab etdikdə dəyişdirir. Daxili audit xidmətinin əsas funksiyalarına aşağıdakılar daxildir:

- bütövlükdə daxili nəzarət sisteminin auditi və səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi, əsas idarəetmə strukturlarının qərarlarının yerinə yetirilməsi
- Şirkətdə daxili sənədlər (metodlar, proqramlar, qayda və prosedurlar) ilə tənzimlənən risklərin qiymətləndirilməsi metodologiyasının və risklərin idarə edilməsi prosedurlarının
- səmərəliliyinin auditi.
- Mühasibat və hesabat işinin düzgünlüyünün, tamlığı və vaxtında və maliyyə məlumatlarının toplanması və təqdim edilməsinin (etibarlılığı, doğruluğu və obyektivliyi daxil olmaqla) yoxlanılması və yoxlanılması
- Şirkət əmlakının qorunması üzrə tətbiq olunan metodların auditi
- əməliyyatların və digər sövdələşmələrin iqtisadi məqsədəuyğunluğunun və səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi
- daxili nəzarət prosesləri və prosedurlarının auditi

Daxili Audit funksiyası rəhbərlikdən asılı deyil və birbaşa Müşahidə Şurasına hesabat verir. Daxili audit yoxlamalarının nəticələri müvafiq iş prosesi menecerləri ilə birlikdə şirkət rəhbərliyinə təqdim olunan xülasələrlə müzakirə olunur.

Şirkətdə daxili nəzarət sisteminə aşağıdakılar daxildir:

- Direktor və Müşahidə Şurası
- Baş mühasib
- təhlükəsizlik, o cümlədən IT-təhlükəsizlik
- insan resursları funksiyası
- daxili audit xidməti

Müəyyən edilmiş standartlara, siyasətə və prosedurlara uyğunluq üçün cavabdeh olan digər işçilər, bölmə və funksiyalar:

- filial rəhbərləri və müəssisə rəhbərləri
- məhkəmə məmuru - qanuni və tənzimləyici tələblərə cavab verən bir işçi
- nəzarət vəzifələri olan digər işçilər / bölmələr

Rəhbərlik hesab edir ki, Şirkət ARMB-nin risklərin idarə edilməsi və daxili nəzarət sistemləri ilə bağlı tələblərinə, o cümlədən daxili audit funksiyası ilə bağlı tələblərə uyğundur və risklərin idarə edilməsi və daxili nəzarət sistemləri əməliyyatların miqyası, xarakteri və mürəkkəbliyinə uyğundur.

M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli cəmiyyəti Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı) 31 dekabr 2024 - cü il tarixində başa çatan il üzrə

20 Risklərin idarə edilməsi, korporativ idarəetmə və daxili nəzarət (davamı)

(c) Risklərin idarə edilməsi siyasəti və prosedurları

Şirkətin üzləşdiyi riskləri müəyyənləşdirmək, təhlil etmək və idarə etmək, müvafiq risk hədləri və nəzarəti təyin etmək, risk səviyyəsini və həddlərə riayət edilməsini daim nəzarət etmək məqsədi daşıyan risklərin idarə edilməsi siyasəti mövcuddur.

Müşahidə Şurası risklərin idarə edilməsi çərçivəsinə nəzarət etmək, əsas risklərin idarə edilməsinə nəzarət etmək və risklərin idarə edilməsi siyasətini və prosedurlarını nəzərdən keçirmək, habelə əhəmiyyətli dərəcədə böyük riskləri təsdiqləmək üçün ümumi məsuliyyət daşıyır.

Direktor, risklərin azaldılması tədbirlərinin izlənməsi və həyata keçirilməsi və şirkətin müəyyən edilmiş risk parametrləri daxilində fəaliyyət göstərməsini təmin etmək üçün məsuliyyət daşıyır. Şirkətin risklərin idarə edilməsi prosedurlarının effektivliyinə və ardıcıl tətbiq edilməsinə nəzarət etmək üçün Şirkətin baş direktoru vaxtaşırı daxili audit funksiyası ilə hazırlanmış hesabatları alır, bu hesabatların məzmununu müzakirə edir və təklif olunan düzəliş tədbirlərini nəzərdən keçirir.

(d) Bazar riski

Bazar riski, bazar qiymətindəki dəyişikliklər səbəbindən maliyyə alətinin ədalətli dəyərinin və ya gələcək pul vəsaitlərinin axınının dəyişməsi riski. Bazar riskinə valyuta riski, faiz dərəcəsi riski və digər qiymət riskləri daxildir. Bazar riski ümumi və spesifik bazar hərəkətlərinə və bazar qiymətlərinin dəyişkənliyi səviyyəsinə məruz qalan faiz dərəcələri, valyuta və kapital maliyyə alətlərindəki açıq mövqelərdən yaranır.

(i) Faiz dərəcəsi riski

Pul vəsaitlərinin hərəkəti üzrə faiz dərəcəsi riski, bazar faiz dərəcələrindəki dəyişikliklər səbəbindən maliyyə alətinin gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətinin dəyişməsi riskidir. Ədalətli dəyər faiz dərəcəsi riski, bazar faiz dərəcələrindəki dəyişikliklər səbəbindən maliyyə alətinin dəyərinin dəyişməsi riskidir. Şirkət bazar faiz dərəcələrinin həm ədalətli dəyərinə, həm də pul vəsaitlərinin hərəkəti risklərinə üstünlük təşkil edən səviyyələrdəki dəyişikliklərin təsirlərinə məruz qalır. Faiz marjaları bu cür dəyişikliklər nəticəsində arta bilər, lakin gözlənilməz hərəkətlər baş verdikdə itkiləri azalda bilər. Şirkətin müştərilərə borcları və kreditləri sabit faizlədir. Buna görə həssaslıq təhlili təqdim edilmir.

M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli cəmiyyəti
Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)

31 dekabr 2024 - cü il tarixində başa çatan il üzrə

20 Risklərin idarə edilməsi, korporativ idarəetmə və daxili nəzarət (davamı)

(i) Faiz dərəcəsi riski (davamı)

Aşağıdakı cədvəl faiz dərəcələrinin yenidən qiymətləndirilməsində uyğunsuzluq səviyyəsini göstərir:

	Faiz dərəcəsi	3 ay ərzində	3-6 ay ərzində	6- 12 ay ərzində	1-5 il ərzində	Faizsiz	Cəmi
31 dekabr 2024-cü il	%	AZN ‘000’	AZN ‘000’	AZN ‘000’	AZN ‘000’	AZN ‘000’	AZN ‘000’
Maliyyə aktivləri:							
Pul vəsaiti və onların ekvivalentləri (qeyd 10)	-	-	-	-	-	305	305
Müştərilərə verilən kreditlər (qeyd 11)	1% – 49.9%	8,479	7,534	10,866	6,797	-	33,676
Digər maliyyə aktivləri (qeyd 13)	-	-	-	-	-	347	347
		8,479	7,534	10,866	6,797	652	34,328
Maliyyə öhdəlikləri:							
Əlaqəli tərəfdən alınmış kreditlər (qeyd 17)	5.63% -	-	-	-	4,928	-	4,928
Digər maliyyə öhdəlikləri (qeyd 14)	14.61%	27	28	58	202	149	464
		27	28	58	5,130	149	5,392
Cəmi faiz yenidən qiymətləndirmə boşluğu		8,452	7,506	10,808	1,667	503	28,936

M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli cəmiyyəti
Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)

31 dekabr 2024 - cü il tarixində başa çatan il üzrə

20 Risklərin idarə edilməsi, korporativ idarəetmə və daxili nəzarət (davamı)

(i) Faiz dərəcəsi riski (davamı)

Aşağıdakı cədvəl faiz dərəcələrinin yenidən qiymətləndirilməsində uyğunsuzluq səviyyəsini göstərir:

	Faiz dərəcəsi	3 ay ərzində	3-6 ay ərzində	6-12 ay ərzində	1-5 il ərzində	Faizsiz	Cəmi
31 dekabr 2023-cü il	%	AZN ‘000’	AZN ‘000’	AZN ‘000’	AZN ‘000’	AZN ‘000’	AZN ‘000’
Maliyyə aktivləri:							
Pul vəsaiti və onların ekvivalentləri (qeyd 10)	-	-	-	-	-	303	303
Müştərilərə verilən kreditlər (qeyd 11)	1% – 49.9%	6,985	6,159	8,474	2,747	-	24,365
Digər maliyyə aktivləri (qeyd 13)	-	-	-	-	-	233	233
		6,985	6,159	8,474	2,747	536	24,901
Maliyyə öhdəlikləri:	5.63%	-	-	-	1,222	-	1,222
Digər maliyyə öhdəlikləri (qeyd 14)	20.03%	9	10	-	-	140	159
		9	10	-	1,222	140	1,381
Cəmi faiz yenidən qiymətləndirmə boşluğu		6,976	6,149	8,474	1,525	396	23,520

M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli cəmiyyəti Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı) 31 dekabr 2024 - cü il tarixində başa çatan il üzrə

20 Risklərin idarə edilməsi, korporativ idarəetmə və daxili nəzarət (davamı)

(d) Bazar riski (davamı)

(ii) Xarici valyuta riski

Xarici valyuta riski xarici valyuta məzənnələrindəki dəyişikliklər səbəbindən maliyyə alətinin ədalətli dəyərinin və ya gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətinin dəyişməsi riskidir.

Valyuta riski valyuta məzənnələrindəki dəyişikliklər nəticəsində mənfəətin və/və ya kapitalın dəyişməsi riskidir. Şirkətin xarici valyuta riski əsasən kassada olan nağd xarici valyuta vəsaitləri, banklardakı qalıqlar və borclardan ibarətdir. Şirkət xarici valyutada olan aktiv və öhdəlikləri uyğunlaşdırmaqla valyuta risklərini idarə edir. Risk konsentrasiyasını məhdudlaşdırmaq üçün xalis açıq mövqe və qarşı tərəf limitləri müəyyən edilmişdir. Şirkəti valyuta riskinə məruz qoyan xarici valyutada olan maliyyə aktivləri və öhdəlikləri aşağıda açıqlanır.

Valyuta	RUB	Cəmi
31 dekabr 2024-cü il	AZN '000'	AZN '000'
Maliyyə öhdəlikləri:		
Əlaqəli tərəfdən alınmış kredit	4,928	4,928
Ümumi məruz qalma – xalis	4,928	4,928

Valyuta	RUB	Total
31 dekabr 2023-cü il	AZN '000'	AZN '000'
Maliyyə öhdəlikləri:		
Əlaqəli tərəfdən alınmış kredit	1,222	1,222
Ümumi məruz qalma – xalis	1,222	1,222

Aşağıdakı cədvəl manatın rubla nisbətə məzənnəsinə münasibətdə vergi və kapitaldan əvvəl mənfəətin/(zərərin) həssaslığını göstərir. O, 31 dekabr 2024-cü il tarixinə manatın 5% zəifləməsinə/güclənməsinə nəzərdə tutur (2023: zəifləmə/güclənmə 5%). Hər hesabat tarixində həssaslıq təhlili aşağıdakı kimidir:

	Vergidən əvvəl mənfəət/(zərər).		Kapital	
	2024	2023	2024	2023
	AZN	AZN	AZN	AZN
AZN zəifləmə 5% / 5%	(246)	(61)	(197)	(49)
AZN güclənmə 5% / 5%	246	61	197	49

(e) Kredit riski

Kredit riski müştəri və ya maliyyə alətinin qarşı tərəfi müqavilə öhdəliklərini yerinə yetirmədikdə Şirkət üçün maliyyə itkisi riskidir. Şirkət kredit risklərinin idarə olunması (həm tanınmış maliyyə aktivləri, həm də tanınmamış müqavilə öhdəlikləri üçün), o cümlədən portfel konsentrasiyasını məhdudlaşdırmaq və kredit riskini fəal şəkildə izləmək üçün Kredit Komitəsinin yaradılması ilə bağlı siyasət və prosedurlara malikdir. Kredit siyasəti Müşahidə Şurası tərəfindən nəzərdən keçirilir və təsdiqlənir.

M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli cəmiyyəti Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)

31 dekabr 2024 - cü il tarixində başa çatan il üzrə

20 Risklərin idarə edilməsi, korporativ idarəetmə və daxili nəzarət (davamı)

(e) Kredit riski (davamı)

Banklarla əlaqəli kredit riski məqbul dərəcədə qiymətləndirilmiş banklar səbəbindən məhduddur. Kredit siyasətində aşağıdakılar müəyyənləşdirilir:

- Kredit müraciətlərinə baxılması və təsdiqlənməsi qaydaları
- Borcalanların kredit qiymətləndirməsinin metodologiyası
- qarşı tərəflərin, emitentlərin və sığorta şirkətlərinin kredit qiymətləndirməsinin metodologiyası
- kredit sənədlərinə dair tələblər
- Kreditlərin və digər kredit risklərinin davamlı monitorinqi prosedurları

Şirkət fərdi kredit risklərinin icrasına davamlı olaraq nəzarət edir və müştərilərinin kredit qabiliyyətini mütəmadi olaraq yenidən qiymətləndirir. Yoxlama müştərinin ən son maliyyə hesabatlarına və borcalan tərəfindən təqdim edilmiş və ya Şirkət tərəfindən başqa şəkildə əldə edilmiş digər məlumatlara əsaslanır. Kredit riskinə maksimum məruz qalma, bir qayda olaraq, maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda maliyyə aktivlərinin balans dəyərlərində və tanınmamış müqavilə öhdəliyinin məbləğlərində əks olunur. Potensial kredit riskini azaltmaq üçün aktiv və öhdəliklərin mümkün xalisləşdirilməsinin təsiri əhəmiyyətli deyil.

Hesabat tarixinə maliyyə aktivləri üzrə kredit riskinə maksimum məruz qalma aşağıdakı kimidir:

	Qeydlər	2024	2023
		AZN '000'	AZN '000'
Maliyyə aktivləri			
Köhnəlmə dəyəri ilə ölçülən maliyyə aktivləri			
Kassadakı nağd pullar istisna olmaqla, pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	10	301	282
Müştərilərə verilən kreditlər	11	33,676	24,365
Digər maliyyə aktivləri	13	347	233
Cəmi		34,324	24,880

31 dekabr 2024-cü il tarixinə Şirkətin kredit riski ümumi kredit riskinin maksimum 10 faizindən çox olan müştərisi (2023: müştəri yoxdur) yoxdur.

(f) Likvidlik riski

Likvidlik riski Şirkətin pul vəsaitlərinin və ya digər maliyyə aktivlərinin təqdim edilməsi yolu ilə ödənilən maliyyə öhdəlikləri ilə bağlı öhdəliklərini yerinə yetirməkdə çətinlik çəkməsi riskidir. Likvidlik riski aktiv və öhdəliklərin ödəmə müddətləri uyğun gəlmədikdə mövcuddur. Aktiv və öhdəliklərin ödəmə müddətlərinin və faiz dərəcələrinin uyğunluğu və/yaxud nəzarət edilən uyğunsuzluğu likvidliyin idarə edilməsi üçün əsasdır. Maliyyə institutları üçün heç vaxt tam uyğunlaşma qeyri-adi haldır, çünki əməliyyatlar çox vaxt qeyri-müəyyən müddətə və müxtəlif növlərə malikdir. Bənzərsiz mövqe potensial olaraq gərililiyi artırır, lakin itki riskini də artırır.

Şirkət bütün pul vəsaitlərinin hərəkəti öhdəliklərini yerinə yetirmək üçün vaxtı çatdıqda vəsaitlərin hər zaman mövcud olmasını təmin etmək məqsədi ilə likvidliyin idarə edilməsini həyata keçirir. Likvidlik siyasəti Müşahidə Şurası tərəfindən nəzərdən keçirilir və təsdiq edilir. Şirkət şaxələndirilmiş və sabit maliyyələşdirmə bazasını fəal şəkildə dəstəkləməyə çalışır. Likvidliyin idarə edilməsi siyasəti tələb edir:

M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)

31 dekabr 2024 - cü il tarixində başa çatan il üzrə

20 Risklərin idarə edilməsi, korporativ idarəetmə və daxili nəzarət (davamı)

(f) Likvidlik riski (davamı)

- pul vəsaitlərinin hərəkətinin proqnozlaşdırılması və bununla bağlı zəruri likvid aktivlərin səviyyəsinin nəzərə alınması;
- müxtəlif maliyyə mənbələrinin saxlanması
- borcların konsentrasiyasını və profilini idarə etmək
- borcun maliyyələşdirilməsi planlarının saxlanması
- pul vəsaitlərinin hərəkətində hər hansı bir fasilədən qorunmaq üçün asanlıqla ləğv edilə bilən yüksək qiymətli aktivlər portfelinin saxlanması
- likvidliyin saxlanması və fəvqəladə hallar planlarının maliyyələşdirilməsi
- likvidlik əmsallarının normativ tələblərə uyğun monitorinqi

Maliyyə Departamenti, maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin likvidlik vəziyyəti və gələcək proqnozlaşdırılan iş nəticəsində yaranan digər proqnozlaşdırılan pul vəsaitlərinin təfərrüatları ilə əlaqədar qurumlardan məlumat alır. Bundan sonra Maliyyə Departamenti, bütövlükdə Şirkət daxilində kifayət qədər likvidliyin qorunmasını təmin etmək üçün qısamüddətli likvid aktivlərin müvafiq portfelini təmin etməyi təmin edir.

Gündəlik likvidlik mövqeyi izlənilir və həm normal, həm də daha ağır bazar şərtlərini əhatə edən müxtəlif ssenarilər altında nizamlı likvidlik stress testi Maliyyə İdarəsi tərəfindən aparılır. Normal bazar şəraitində likvidlik mövqeyini əhatə edən likvidlik haqqında hesabatlar həftəlik əsas rəhbərliyə təqdim olunur. Likvidliyin idarə edilməsi ilə bağlı qərarlar Maliyyə Departamenti tərəfindən qəbul edilir və yerinə yetirilir.

M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)

31 dekabr 2024 - cü il tarixində başa çatan il üzrə

20 Risklərin idarə edilməsi, korporativ idarəetmə və daxili nəzarət (davamı)

(f) Likvidlik riski (davamı)

Aşağıdakı cədvəllərdə mümkün ən erkən müqavilə müddətinə əsasən maliyyə aktivləri, maliyyə öhdəliklər və kreditlə bağlı öhdəliklər üzrə bölüşdürülməmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti göstərilir. Cədvəllərdə açıqlanan ümumi axın maliyyə öhdəlikləri üzrə müqavilə üzrə, bölüşdürülməmiş pul axınlarıdır. Maliyyə öhdəliklərinin ödəmə təhlili aşağıdakı kimidir:

	3 ay ərzində AZN '000'	3-6 ay ərzində AZN '000'	3-12 ay ərzində AZN '000'	1-5 il ərzində AZN '000'	Cəmi AZN '000'
31 dekabr 2024-cü il					
Maliyyə aktivləri:					
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri (qeyd 10)	305	-	-	-	305
Müştərilərə verilən kreditlər (qeyd 11)	8,479	7,534	10,866	6,797	33,676
Digər maliyyə aktivləri (qeyd 13)	347	-	-	-	347
	9,131	7,534	10,866	6,797	34,328
Maliyyə öhdəlikləri					
Əlaqəli tərəfdən alınmış kreditlər (qeyd 17)	-	-	-	4,928	4,928
Digər maliyyə öhdəlikləri (qeyd 14)	176	28	58	202	464
	176	28	58	5,130	5,392
Balansda likvidlik boşluğu	8,955	7,506	10,808	1,667	28,936
Məcmu xalis mövqe	8,955	16,461	27,269	28,936	

M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli cəmiyyəti
Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)

31 dekabr 2024 - cü il tarixində başa çatan il üzrə

20 Risklərin idarə edilməsi, korporativ idarəetmə və daxili nəzarət (davamı)

(f) Likvidlik riski (davamı)

Aşağıdakı cədvəl 31 dekabr 2023-cü il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanınan məbləğlərin gözlənilən ödəmə müddətinə görə təhlilini göstərir:

	3 ay ərzində	3-6 ay ərzində	6-12 ay ərzində	1-5 il ərzində	Cəmi
	AZN ‘000’	AZN ‘000’	AZN ‘000’	AZN ‘000’	AZN ‘000’
31 dekabr 2023-cü il					
Maliyyə aktivləri:					
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri (qeyd 10)	303	-	-	-	303
Müştərilərə verilən kreditlər (qeyd 11)	6,985	6,159	8,474	2,747	24,365
Digər maliyyə aktivləri (qeyd 13)	233	-	-	-	233
	7,521	6,159	8,474	2,747	24,901
Maliyyə öhdəlikləri					
Əlaqəli tərəfdən alınmış kreditlər (note 17)	-	-	-	1,222	1,222
Digər maliyyə öhdəlikləri (note 14)	143	6	10	-	159
	143	6	10	1,222	1,381
Balansda likvidlik boşluğu	7,378	6,153	8,464	1,525	23,520
Məcmu xalis mövqe	7,378	13,531	21,995	23,520	

M Bulak Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli cəmiyyəti Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)

31 dekabr 2024 - cü il tarixində başa çatan il üzrə

21 Kapitalın idarə edilməsi siyasəti və prosedurları

Azərbaycan Mərkəzi Bankı Cəmiyyət üçün kapital tələblərini müəyyən edir və ona nəzarət edir. Cəmiyyət qanunvericiliklə müəyyən edilmiş kapitalı kredit təşkilatları üçün kapital kimi müəyyən edir. ARMB-nin müəyyən etdiyi cari kapital tələblərinə əsasən, bank olmayan kredit təşkilatları minimum 300 min AZN (2023: 300 min AZN) nizamnamə kapitalına malik olmalıdırlar. ARMB tərəfindən bank olmayan kredit təşkilatı qarşısında məcmu tənzimləyici kapitalın risklə ölçülmüş aktivlərə nisbətinin (nizamnamə kapitalı əmsalı) saxlanması ilə bağlı müəyyən edilmiş tələb yoxdur. Şirkətin kapitalın idarə edilməsinə dair rəsmi siyasəti yoxdur, lakin rəhbərlik Şirkətin əməliyyat və strateji ehtiyaclarını ödəmək və bazar iştirakçılarının etimadını qorumaq üçün kifayət qədər kapital bazasını saxlamağa çalışır. Buna səmərəli pul vəsaitlərinin idarə edilməsi, Şirkətin gəlirlərinin və mənfəətinin daimi monitorinqi və əsasən Şirkətin əməliyyat pul vəsaitlərinin hərəkəti hesabına maliyyələşdirilən uzunmüddətli investisiya planları ilə nail olunur. Bu tədbirlərlə Şirkət sabit mənfəət artımını hədəfləyir.

	2024 AZN '000'	2023 AZN '000'
Cəmi kapital	29,112	23,441
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri (qeyd 10)	(305)	(303)
Cəmi kapital	28,807	23,138
Cəmi kapital	29,112	23,441
Əlaqəli tərəfdən alınmış kreditlər (qeyd 17)	4,928	1,222
Cəmi borclanma	34,040	24,663
Kapitalın ümumi maliyyələşdirmə nisbəti	85%	94%

22 Hesabat tarixindən sonrakı hadisələr

Hesabat tarixi ilə bu maliyyə hesabatlarının təsdiq edildiyi tarix arasında heç bir düzəliş edilmiş və ya əhəmiyyətli düzəliş olunmayan hadisələr baş verməmişdir.

Xanım Altyn Shakirova
Direktor

Xanım Təhminə Hacı
Baş Mühəsib